

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.041,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Bilanca labouristične vlade

Minilo je ravno eno leto, odkar so po zma-
gi na volišču sestavile svojo neodvisno vlado
angleške delavske stranke, zedinjene v parla-
mentarni stranki Labour Party. Njihova zma-
ga je bila podobna triumfu, ki je na eni strani
zaključil in kronal fenomenalno zgodovino de-
lavskega političnega pokreta, na drugi strani
pa obetala velike spremembe v notranji in zu-
nanji politiki Velike Britanije.

Na volivnem bojišču je Labour Party se-
veda žela v prvi vrsti posledice štiriletnega
bledega vladanja konservativne večine. A
njen uspeh ni samo rezultanta nezadovoljnosti
proti vladi, ki je razpolagala v parlamentu z
velikansko delovno večino, a je bila idejno
brez iniciativ in v delu brez energije. Labour
Party, katere seveda ne smemo zamenjati s
kakšno podobno socialistično stranko na kon-
tinentu, je bila za angleškega volivca nova
sveža struja, ki se je s svojo lastno močjo pri-
rinila na površje in od katere je pričakoval
tistega mladega impulza, ki se mu je zdel ne-
izbežno potreben, da se angleško gospodarstvo
zopet postavi na zdrave noge, da se angleška
industrija oživi in da se njeni trgovini najdejo
novi konzumni trgi v nadomestilo onih, katere
je za dolgo časa zakopala svetovna vojska.
Možje Labour stranke pa so od svoje strani
obetali, da bodo Veliko Britanijo potegnili ven
iz spletk, v katere so jo povezali konservativni
ministri, da bodo na zunaj delovali za vzpo-
stavitve miru s vsakim narodom in v zvezi z
nobenim, da bodo napeli vse svoje sile, da se
težki izdatki za pomorsko oboroževanje zniža-
jo. V notranji politiki so razvijali program,
kako bodo zaposlili veliko armado brezposel-
nih, ki sedaj že deseto leto živijo in rasejo v
brezdelju ter pijejo kri državnega proračuna.
V medimperijalnih vprašanjih so obetali konec
vsake avanture, spravo z Egiptom, podelitev
dominijonskega statuta indijskemu cesarstvu.
To so bili izgledi, katere je volivec pripoznal
za svoje in radi katerih je poslal Labour stran-
ko brez strahu na čelo svoje administracije.

Sicer ni specifično za nobeno državo na
svetu in za nobeno človeško vlado, da bi kdaj
držala obljube, ki jih je dala, kadar je zabila
ali volivčevega glasu ali pa njegovega prizna-
nja, vendar je iz zgodovinskega stališča zani-
mivo po enem letu vladanja Labour stranke
primerjati njene uspehe z obljubami, če že ne
iz drugega razloga pa da se vidi, da niti Angli-
ja niti kaka druga država ne more po svoje
reševati vprašanj, kojih korenine gredo po
celem svetu.

Nihče ne bo skušal oporekati labouristom,
da se niso iskreno prizadeli najti lek proti ne-
zaposelnosti. Skušali so animirati domačo in-
dustrijo za izpeljavo širokopoteznega progra-
ma javnih del, a naleteli so na denarne težave,
ker ta dela bi se mogla izvršiti s pomočjo po-
sojila, ki ga pa angleški trg ni bil voljan dati,
češ da ne uvidi njegove koristi. Nadalje je pa,
recimo, elektrifikacija Anglije delo, ki se more
izvršiti le v dolgi dobi let in je torej kot raz-
bremenilno sredstvo proti brezdelju minimal-
nega pomena. Sušenje močvirij je hvalvreden
poizkus, da se uveljavi v čisto industrijski
državi zopet spoštovanje do kmetijstva, a da
bi se vzel za resno, tega od naroda, ki je postal
izključno industrijski in trgovski, ne smemo
zahtevati. Tukaj je samo ostanek Henry Ge-
orgevega agrarnega misticizma, kateremu se
vsak spoštljivo pokloni, potem pa ga spravi
zopet v kotiček lepih spominov. Minister Tho-
mas je poskušal najti v dominijonih zaželjeno
pomoč. V prvi labouristični administraciji je
slovel kot eden najjačjih kolonijalnih mini-
strov. Potoval je v Kanado, da najde tam te-
ren, kamor bi izlil svoje brezposelnike, a Ka-
nada se jih brani, kakor se brani vsakdo člo-
veka, ki že deset let ne dela. Poskusi poživiti
dobave domači industriji iz dominijonov so se
istotako ponesrečili, ker to vprašanje se more
rešiti le na skupni konferenci vseh domini-
jonov. Tako je labouristična brezposelnostna
politika morala izveneti v neuspeh, ki se je
tudi praktično potrdilo s tem, da se je število
brezposelnih dvignilo od pol milijona na
1.800.000.

Isti neuspehi markirajo njihovo zunanjo
politiko. Pomorska razorožitvena konferenca
je bila široko zamišljena, da bo enkrat za vse-
lej napravila konec dragocenemu oboroževa-
nju, da bo zanesla tudi na oceane duh onega
bratstva, ki se seje po zemlji, a praksa je zo-
pet pokazala, da je človeški egoizem dostikrat
močnejši kot pa vsi lepi ideali. Mesto vesolj-
ne pomorske razorožitve je londonska konfe-
renca prinesla samo zelo omejen sporazum med
Ameriko, Japonsko in Anglijo, dočim sta Fran-
cija in Italija ostali izven sporazuma.

Likvidacija reparacijskega vprašanja ni
zasluga edino angleške vlade. To se je videlo
na haški konferenci, ko je Snowden bil na
tem, da sabotira Youngov načrt zaradi nekoli-
ko milijonov mark.

Egipt ni dobil svoje samostojnosti. La-
bouristična vlada je odpopkalela preveč ener-
gičnega visokega komisarja lorda Lloyda, a ko
je začela pogajanja z vlado Nahas Paše, je
videla, da so zahteve večinske stranke Wafi
tako velike, da bi njih sprejem pomenil sploh
konec angleških interesov v dolini Nila. Nova
vlada Izmaila Sidki Paše je bila postavljena
po receptu konservativnih vlad, da vlada z
dekreti brez parlamenta.

Angleško stališče o Panevropi

Odločilna intervencija Snowdena v francosko-italijanskem konfliktu —
Panevropa naj anulira vse vojne dolgove

Pariz, 14. julija. b. Političnim krogom, ki so
zadnje tedne posebno zasledovali zunanje odmeve
na Briandovo spomenico, ni ostalo prikrito, da se
je angleški veleposlanik v Parizu lord Tyrell zga-
sil skoroda vsak dan na ministrstvu za zunanje
zadeve, Sprva se je mislilo, da je namen angle-
ških demarš samo ta, da posreduje med Italijo in
Francijo v svrhu obnove pogajanj za pomorsko raz-
orožitev, ker bi Velika Britanija rada videla, da se
tudi obe latinski velesili pridružita londonskemu
pomorskemu paktu. V resnici pa, kakor se je še-
daj zvedelo, so imeli obiski lorda Tyrella na Quai
d'Orsayu čisto drug namen.

Vaš dopisnik je imel priliko videti dopisnika
londonske »Sunday Times«, ki mu je zaupal, da

Anglija sprva sploh ni mislila odgovoriti na Brian-
dovo spomenico drugače kot pa s kratkim zahval-
nim pismom, ki bi bilo vsebovalo rahel namig,
da je za te vrste politične kombinacije najbolj
kompetentno Društvo narodov v Ženevi.

Proti tezi angleškega zunanjega ministrstva
pa se jeuprlo finančno ministrstvo. Snowden sam
je protestiral na njegov znan vehementen način,
da hoče zunanje ministrstvo sabotirati edino prili-
ko ki se nudi, da bi Evropa nastopila solidarno
proti Ameriki v vprašanju vojnih dolgov.

Angleškemu veleposlaniku je Briand baje ob-
ljubil, da bo napram Italiji popustljiv samo pod
pogojem, da Italija in Anglija njegove spomenice
ne bosta zavrgli. Nadalje je Briand opozoril an-

gleškega diplomata na to, da Francija ne bo v
stanu voditi pogajanj z Italijo, če bo slednja vedno
zahtevala revizijo mirovnih pogodb.

Le anleški intervenciji se je torej zahvaliti,
da italijanski odgovor ni bil sestavljen v tonu, ki
bi bil moral izzvati konflikt z Italijo. Ravnotako
bo tudi angleški odgovor zelo prijazen in vljuden.

Na borzi se je ta vest včeraj zelo komenti-
rala, ker izgleda, da bo Anglija pristala na neke
vrste evropsko federacijo samo z namenom, da v
nova postavi vprašanje vojnih dolgov, katere mo-
ra Evropa plačevati Zedinjenim državam. Evrop-
ska federacija bi imela več moči, da doseže anuli-
ranje vseh denarnih obveznosti, ki so izšle iz vojne.

„Otrok, ki vznemirja Evropo“

Otona hočejo na vsak način za madjarskega kralja proglasiti in
s hčerko italijanskega kralja poročiti — Oton v Ženevi — Horthy
naj postane „palatinus“ regni — Za vso zadevo stoji Mussolini —
Otonu naj se priseže zvestoba

Pariz, 14. julija. b. Radikalno socialistična in
framasonska »La République« piše pod naslovom
»Otrok, ki vznemirja Evropo« o načrtih, ki so pri-
pravljeni za povratek nadvojvode Otona na ma-
djarski prestol. List ponavlja potem izmišljotine
interesiranih novinarjev, ki hočejo na vsak način
spraviti katoliško cerkev v zvezo s habsburškim
pučem na Madžarskem. »La Croix« se zopet po-
stavlja v bran proti tem klevetam, češ katoliška
cerkev ima edino na tem interes, da se ohrani v
Evropi mir, da bo mogla vršiti med narodi svoje
vzvišeno poslanstvo, da izboljša ljudi in postavi
odnose med ljudmi na bazo krščanske ljubezni do
bližnjega.

Dunaj, 14. julija. b. »Der Abend« prinaša zo-
pet nova odkritja v nameravanem povratku nad-
vojvode Otona na madjarski kraljevski prestol.
Madjarski poslanik grof Ambrosi je dobil dopust
za nedoločen čas ter nalog, naj ga izrabi v inozem-
stvu, da poseti vlade velesil, katere naj pripravi
na zasedanje prestola sv. Štefana po potomoč
Habsburžanov. Osobito pa se mu je naročilo, naj
izdejstuje pri velesilah pritisk na vlade Male an-
tante, da ne bodo delale kakih sitnosti, kadar se
bo Oton vrnil na Madjarsko. Horthy in Bethlen sta
po vesteh tega lista že pripravila kraljevsko pro-
klamacijo in celo besedilo tozadevnega zakona, ki
bo razveljavil abdikacijo rajnega cesarja in kra-
lja Karela IV.

Horthy se je dal le pregovoriti, ko se mu je
obljubilo, da postane po kronanju Otona za ma-
djarskega kralja paladin kraljevskega dvora.

V političnih krogih kroži vest, da se namera-
va vprašanje madjarskega prestola predložiti Dru-
štvu narodov, ker sicer bi bile resne komplikacije
skoroda neizbežne.

Pariz, 14. julija. b. Vse pariško dnevno ča-
sopisje je ponatisnilo vest »Echo de Paris« o novem
vojškem zakonu, ki se v Madjarski pripravja.
Vojni minister Gömbös je namreč dal tole čudno
in predržno izjavo, da pričakuje dovoljenja velesil
za vpeljavo vojaške obveznosti na Madjarskem.
Gömbös je pristavil, da bi se nikdo ne smel zgra-
žati nad to upravičeno zahtevo madjarske vlade,
ker bi tudi splošna vojaška obveznost ne pomenila
zvišanja vojske, ki po mirovnih pogodbah ne sme
presegati 35.000 mož. Mala antanta da bi se temu
ne mogla zoperstavljati.

Predržnost madjarskega vojnega ministra je
izzvala tukaj upravičeno ogorčenje, ter se sprav-
lja v zvezo s sistematičnim rovarjenjem nekaterih
velesil proti mirovnim pogodbam. Konferenca
ambasadorjev, ki je za to vprašanje kompetentna,
bo znala dati eventualnemu predlogu madjarske
vlade odgovor, ki ga zasluži razen seveda, ako se
Madjarski ni posrečilo pridobiti za sebe kako vele-
silo-članico konference veleposlanikov. Tukašnje
časopisje v svojih komentarjih pristavlja, da je
madjarska politika pod pritiskom sil, ki prihajajo

Sporazum med Italijo in Francijo glede gradbene pauze

Pariz, 14. julija. AA. Italijansko poslanstvo
izjavlja, da je italijanski kralj z zadovoljstvom
proučil noto francoske vlade o tem, da se bodo
do konca decembra ustavile nove gradnje bojnih
ladij. Italijanska vlada bo s svoje strani ravnala
enako in ustavila vse nameravane novogradnje
vojnih brodov do konca l. 1930.

London, 14. jul. AA. Tekom seje poslanske
zbornice je predsednik vlade Macdonald izjavil, da

Hvalevredno je labouristična vlada posku-
sila pritegniti Indijo nase in ji pokloniti sta-
tus dominijona. Toda komaj je odzvenela toza-
dnevna deklaracija sekretarja za Indijo Wedg-
wood Benna v komunah in vicekraljeva lord
Irwingova v Delhiju, že je prišel odmev v obli-
ki krvavih demonstracij, katerim so morale
slediti aretacije in druge stroge mere.

Z Rusijo je Anglija danes tam, kjer je bila
julija 1929.

od zunaj, zašla v smer, katero bo treba pred sve-
tom kvalificirati za nevarno evropskemu miru ali
pa prezeriti kot produkt politične megalomanije.

London, 14. julija. Diplomatični urednik li-
sta »Sunday Report« poroča, da je nepričakovani
prihod Otona Habsburškega v Ženevo sprožil ve-
liko ugibanj. Mladi nadvojvoda je bil v spremstvu
svojega strica, princa Bourbonskega in treh dru-
gih oseb. V Ženevi so se baje vršila važna posveto-
vanja z madjarskimi vojnimi in političnimi vodite-
lji. Predvsem bo podelil Oton kot hišni glavar do-
voljenje za ženitev svojemu doosedanemu najne-
varnejšemu tekmeču v Budimpešti priljubljenemu
nadvojvodi Albrehtu. Slednji poroči meščansko da-
mo in s tem izgubi vse pravice do prestola, kar
zelo razčisti dinastični položaj. Istočasno je imela
cesarica Zita važne konference na francoski rivieri.
Pripravila je Otonov zakon z italijansko princesi-
njo Marijo. Mussolini je pridobil za ta načrt tudi
Horthyja. Dne 22. novembra, kadar bo postal
Oton 18 let star in torej polnoleten, bo Horthy od-
ložil državno oblast, in bo ponudila Otonu ogrska
nacionalna skupščina krono sv. Štefana. Obenem bo
slednji uradno zasnubil italijansko princesinjo, in
se misli, da bo preprečil ta korak diplomatske ne-
prilike.

Dunaj, 14. jul. as. Kakor se poroča iz Budim-
pešte, objavlja »Regel« vest, da je cesarica Zita
vsem polnoletnim članom habsburške rodovine po-
slala pismo, s katerim z czirom na polnoletnost Oto-
na dne 20. novembra zahteva, da vsi podpišejo Oto-
no zvestobo. To pismo pravi med drugim: »Ker
Njegovo Veličanstvo, cesar in kralj Oton postane
20. novembra polnoleten in s tem prevzame pravice
in dolžnosti poglavarja dedne avstrijske hiše, pri
tozadevni slavnosti pa ne bodo mogli biti prisotni
vsi člani rodbine, morajo vsi člani rodbine lastno-
ročno podpisati priloženo izjavo lojalnosti in jo
poslati moji pisarni.« Posebno zanimiv je oni del
pisma, ki pravi: »Podpisani se obvezujejo, da
bodo z vsemi svojimi močmi podpirali restav-
racijo.« Pripomniti je tudi, da je pismo pisano v
nemškem jeziku, kar je v madjarskih krogih zelo
osupnilo. K tej vesti »Regel« je pripomniti, da ta
živahna agitatorična delavnost bivše cesarice Zite
in njene kabinetne pisarne najbrže dosega: zbu-
dila pozornosti belgijske vlade in da Zita uživa tam
vsekakor večjo svobodo, kakor bivši cesar Viljem
v Doornu.

Kaj pa to?

Budimpešta, 14. jul. p. Član madjarskega pa-
lamentarja Tibor Eckardt je preteklo nedeljo obiskal
v Londonu lorda Rothermera. Včeraj se je vrnil
v Budimpešto in je na tozadevno vprašanje iz-
javil časnikarjem, da se v inozemstvu ne polaga
velika važnost habsburškemu pokretu, ker madjar-
ski narod ni za restavracijo habsburškega kralja.

je vlada zadovoljna s poročili o zboljšanju atmo-
sferi med Francijo in Italijo. Sporazum o pavzi
brodogradenj, je nadaljeval Macdonald, bo omogo-
čil ponovno razpravo pomorskih vprašanj. Fran-
cosko-italijanska pogajanja bodo dokončala prizda-
vanja in posvete pomorske konference v Lon-
donu.

Dunajska vremenska napoved: Za enkrat bo
ostalo večinoma jasno vreme.

Zagrebska vremenska napoved: Spremenlji-
vo, deloma zboljšanje, zmerna temperatura.

Spričo te dolge verige resničnih in navi-
deznih neuspehov je pa priznanja vredno, da
angleška javnost zato ne inkriminira delavske
vlade. Naloga je bila zanjo prevelika. Sicer
niso izpolnili niti ene svojih obljub, a pokazali
so, da znajo biti na svoj način domoljubi
in branitelji Imperija, kojega varstvo jim je
bilo poverjeno. Ta zavest sama ni sebi in to
priznanje je pa že veliki uspeh.

Proslava franc. praznika

Belgrad, 14. julija. m. Na francoskem poslani-
štvu se je danes vršil svečan sprejem ob priliki
francoskega državnega praznika. Zastopano je bilo
naše zunanje ministrstvo, od diplomatskega zbora
so bili navzoči papeški nuncij na našem dvoru
magr. Pellegrinetti, belgijski poslanik Del Coin ter
zastopniki drugih poslaništev, dalje mnogoštevilni
ugledni belgrajski prijatelji Francije.

Francoski poslanik g. Dard je imel pri tej
priliki govor, v katerem je naglasil pomen sveča-
nosti, ki so bile nepozabne manifestacije francosko-
jugoslovanske prijateljstva, pričeni od obiska
francoskih vojakov pa do veličastnih manifestacij
v Ljubljani. Nato je predsednik društva prijateljev
Francije g. Popović v prisrčnih besedah podčrtal
prijatelstvo med Francijo in Jugoslavijo.

Sprejem na francoskem poslaništvu je torej po-
tekkel v izredno prisrčnem tonu, ki dokazuje, kako
iskreno prijateljstvo veže jugoslovanski in franco-
ski narod, prijateljstvo, katerega ne bo mogel mo-
titi noben dogodek.

Pariz, 14. julija. as. Francoski narodni praz-
nik 14. julija se je obhajal letos z večjim sijajem
kakor druga leta. Posebno je v Parizu privabila
mnogo gledalcev velika vojaška parada, s katero
se ponavadi praznuje zavzetje Bastille. Med mo-
dernno opremljenimi polki so se v proslavo stolet-
nice zavzetja Alžirja vrstili tudi močni oddelki v
krojih zgodovinskih armad iz leta 1830. Že ob 8
zjutraj so začele korakati čete od invalidskega do-
ma. Prisotni so bili predsednik republike, tuniški
bej, vlada, diplomatski zbor in številni parlamen-
tarci. Nepregledne množice so v gostih vrstah ob
strani cest pozdravljale čete.

Ženeva, 14. jul. AA. Tukašnji Francozi so že
včeraj začeli slaviti narodni praznik. Svečanosti se
je udeležil francoski generalni konzul, ki je v svo-
jem govoru poudarjal pomembnost Briandovega na-
črta o evropski federaciji.

Nancy, 14. jul. AA. Tu so se vršile francosko-
belgijske svečanosti.

Liège, 14. jul. AA. Pod častnim predsedvom
Poincaréja in faktičnim predsedovanjem bel-
gijskega senatorja Magnesa se je začel v petek
kongres Prijateljev Francije. Kongresa se udeležuje
30 držav. Jugoslavijo zastopa šef prosvete jugoslov-
anskega poslanstva v Parizu dr. Arnaudović.
Danes je dr. Arnaudović imel govor, ki je trajal več
ko uro, o odnosih med Jugoslavijo in Francijo.

Najprej je v uvodu svojega predavanja v ime
nu jugoslovanske vlade in naroda pozdravil Belgijo,
ki je bila v vojni naša zaveznica in ki je v miru
naša sestra. Nato je orisal zvezo med francoskim in
jugoslovanskim narodom v prošlosti. Spomnil se je
tudi Emorana iz Poitiersa, ki je oznanjal Kristusove
vero v naših krajih. Prehajajoč skozi ves srednji
vek je prikazal življenje in delo anžuvske kne-
ginje Helene, ki je bila kraljica tudi v jugoslovans-
kih deželah. Naglašal je politično podobo Nema-
ničev s francoskimi vladarji. Poudarjal je veliki po-
kret, ki so z njim bratje Subici, predstavniki te ve-
like dinastije, dvignili Karla Roberta na madjarsko-
hrvatski prestol.

Prehajajoč v novejšo zgodovino se je dr. Ar-
naudović spominal dela Karagjogia in Napoleona za
ustvaritev Jugoslavije pod imenom Ilirije, posebno
pa poznejšega diplomatskega dela Napoleona III.,
njegovega sporočila slovanskim narodom in znane-
nitega pisma Gambette Srbom, ki je v njem veliki
francoski državnik preroško videl kasnejšo zvezo
obeh držav. V svojem analitičnem govoru se je spom-
nil kralja Petra I. Osvoboditelja, ki je bil go-
jenec vojaške šole v St. Cyru, ter prvega vojnega
ministra kneževine Srbije francoskega polkovnika
Mondaina.

Nato je dr. Arnaudović prešel na lepo knjigo.
Omenil je prvo slovnico Vuleve v Srbiji, ki je
zbudila zanimanje za francoski jezik in književnost
in tako utrla pot velikemu vplivu francoske litera-
ture na razvoj jugoslovanske kulture. Poudaril je,
kako je v XIII. stoletju francoski epos že prodir v Sr-
bijo, kako Frankopan v avstrijski temnici prevaja
Georgesa Dandina in kako že komaj dve leti potem,
ko je izšel original, dajejo v Ljubljani »Figarovo
svatbo«, kako so v Dubrovniku po vrsti dajali Mo-
liérove komedije.

Na koncu svojega govora je omenil dr. Arnau-
dović vpliv novih francoskih literarnih in umetni-
ških struj na jugoslovansko kulturo. Burno ploskanje
ga je pozdravilo, ko je govornik na koncu izjavil:
»Ponosni smo, da smo balkanski Francozi!«

Velik prijatelj jugoslovanskega naroda Paul
Labre se je zahvalil dr. Arnaudoviću za njegovo
krasno predavanje in izrazil ljubezen Francije do
Jugoslavije. Nato je predsednik kongresa čestital
govorniku in ga prosil, da mu da rokopis za tisk.

Ustanovna konferenca agrarnega bloka

Praga, 14. julija. AA. »Prager Presse« poroča iz Bukarešte, da zainteresirani krogi posvečajo veliko pažnjo vprašanju unije agrarnih držav Osrednje Evrope, toda da dozdaj še ni popolnoma razločeno vprašanje morebitnega vstopa Madjarske v to unijo, ker je ta problem šele v začetku razvoja. Dozdaj, piše dalje list, še ni moči trditi, da bi bilo prišlo do izmenjave misli med Jugoslavijo in Romunijo. Na bližnjo konferenco, ki bo zaradi tega vprašanja, pošlje Češkoslovaška svojo opazovalca, ker ona ne spada med čisto poljedelske države.

Bukarešta, 14. jul. p. Romunska vlada je sklicala konferenco jugoslovanske-madjarske vlade zaradi ustanovitve agrarnega bloka teh treh držav.

Madjari izkrivljajo pomen Schobrovega obiska

Praga, 14. jul. »Česke Slovo« obrača pažnjo javnosti na veliko agitacijo, ki jo je razvila vlada grofa Bethlena o priliki poseta avstrijskega zveznega kancelarja dr. Schobra in na stremeljenja madjarskega tiska, ki hoče temu posetu pripisati poseben političen pomen. Ta kampanja ni nič drugega kakor poskus pokazati ta obisk v krivi luči, ugodni za sedanjo madjarsko vlado, da bi se tako pažnja javnega mnenja na Madjarskem odvrnila od neuspehov, ki jih je zadnje čase doživel madjarski kabinet. Ze samo nedavno potrjeno in stalno soglasje Male antante se mora beležiti med velika pasiva madjarske politike.

Ločitev zakona med kraljem Karlom in Heleno se razveljavi

Bukarešt, 14. jul. as. Kakor doznava Vaš dopisnik iz dobro poučenega vira, se bo v kratkem vpostavila zakonska zveza med kraljem Karlom in princezino Heleno. Ta teden se bo pri kasacijskem sodišču uvedlo postopanje, da se razveljavi razsodba o ločitvi zakona. Generalni prokurator Cernescu, ki je pred dvema letoma kot javni tožitelj pri kasacijskem soodnem dvoru nastopil za ločitev zakona, je že podal demisijsko ter je bil na njegovo mesto imenovan svetnik višjega deželnega sodišča Praporgescu. On bo pri kasacijskem sodišču stavil predlog, da se razsodba o ločitvi razveljavi.

Mussolini operiran

Rim, 14. jul. z. Veliko razburjenje je vzbudila vest budimpeštanskega lista »Ujsage«, v kateri javlja listov dopisnik iz Bologne, da je bil Mussolini tamkaj operiran. Vesti o operaciji ni objavil noben italijanski list, da se ne bi narod razburil. »Ujsage« poroča, da je Mussolini že dalje časa bolehal na kronični boleznii želodca. Končno se je odločil za operacijo, ki naj bi jo izvršil v Bologni znani specialist dr. Negroselli. Ker je pa ta velik anti-fašist in nasprotnik Mussolinijev, ni hotel izvršiti operacije razen v prisotnosti še dveh drugih specialistov, kar se je tudi zgodilo. Operacija je trajala črti ure in je popolnoma uspeša.

Razpadanje čeških komunistov

Praga, 14. jul. AA. »Venkov« poroča, da komunistična stranka na Češkoslovaškem polagoma, a zanesljivo likvidira. Delavski množice se vse bolj obračajo proti Moskvi in delavstvo prehaja deloma k socijalnim demokratom, deloma k nemškimi Hackenkreuzlerjem. Komunistična opozicija v Brnu je sklenila v nasprotju z odredbami Politbiroja priti do sporazuma s češkoslovaško socijalno demokracijo. V to svrhu bo konferenca 10. avgusta v Brnu. List sodi, da bodo temu primeru sledile organizacije tudi v drugih češkoslovaških pokrajinah.

Kutjepov je umorjen

Pariz, 14. julija. Zadnja (6.) številka »Oščega dela«, organa znanega politika V. Bureeva, prinaša sledečo uvodno izjavo: »Dolgo in strastno smo hoteli verjeti, da je Kutjepov živ. A zdaj lahko nepo- bitno trdimo, da je bil Kutjepov umorjen po bolj- ševskih kmalu po tem, ko je bil pri belem dnevu 26. januarja ugrabljen iz Pariza. Hoteli so ga vjeti živega, a dobili samo njegovo truplo. Vedno smo bili globoko prepričani, da boljševikom ne bo mogoče varovati tajne o usodi svoje žrtve. Kmalu bodo vsi zvedeli, kdo je Kutjepova izdal, kdo in pod katerimi okoliščinami ga je umoril. Smemo trditi in si- cer s polno pravico, da bomo v najbližji bodočnosti objavili vse podrobnosti o celotnem poteku te zade- ve.« Pripomniti je, da vživa Bureev od časa, ko je razkrinjal »nanege Azeva, zaslužen sloves najbolj- šega in najzanesljivejšega poznavalca vseh ruskih revolucionjskih in tudi boljševskih skrivnosti.

Držalijanska vojna na Kitajskem končana

Peking, 14. jul. n. Nankinska vlada, oz. kitaj- ska narodna stranka, takozvani Kuomintang, je sklenila 12. t. m. sporazum s separatistično vlado in generalom v Pekingu, ki je bil začel vojsko zoper Nanking.

Na podlagi tega sporazuma se je osnovala skupna narodna vlada v Pekingu. Kakor se domne- va, bosta tako nankinska kakor pekinska vlada od- stopili in se bo osnoval kabinet iz predstavnikov severa in juga.

Ta sklep bi bil zelo velike važnosti za nadalj- nji razvoj politike kitajske države, ako ne bi za tem sporazumom stali goli denarni interesi in pa intrige nekaterih evropskih velelil.

no je, da iščeta Jugoslavija in Romunija izhod iz Poljska in Češkoslovaška bosta poslali na to kon- ferenco, ki se bo vršila 21. t. m. v Sinaji, svoje opazovalce. Romunska vlada je deligirala na po- svetovanja tri ministre. Po vesteh romunskega ti- ska se udeležijo te konference od naše strani po- močnik zunanjega ministra g. Fotič, znani jugoslo- vanski strokovnjak dr. Sečerov in baje tudi dr. Frangeš.

Praga, 14. julija. as. Božazen, s katero opa- zuje češkoslovaška javnost ustanavljanje agrarne- ga bloka ob vzhodni Donavi, skuša dr. Beneš bli- zu stoji list »Lidove Noviny« razpršiti s trditvijo, da je tak blok povsem v interesu Češkoslovaške in da ne pomeni oslabilve Male antante. Čisto narav-

Kaj se pripravlja v Mali Aziji

Angleški agenti vodijo kurdistsansko vstajo - Ze zopet misteriozni Lawrence

Islambul, 14. jul. b. V svoji sobotni depeši sem omenil, da se razširja mnenje, da angleški agenti vodijo kurdske vstaje na turško-perzijski meji. V Slambul so prišle novice, ki omenjene slut- nje potrjujejo. Vjetniki, ki so bili prignani v An- karo, pripovedujejo, da se nahaja med Kurdi neki polkovnik Lawrence, ki je poslal že mitična figura v Orientu ter se pojavlja povsod, kjerkoli se sliši o nemirih. Znano je, da je polkovnik Lawrence pre- živel skoroda deset let v Arabiji ter postal tam še pred svetovno vojno šejk in šef velikega arabskega plemena. Ko je napočila svetovna vojna, se je ta- koj stavil na razpolago angleški vladi ter tako dolgo rčarvil po Arabiji, da je zaneetil vstajo Arabcev proti Turkom ter tako preprečil uresničanje sanj nem- škega generalnega štaba, da nemške čete zasedejo Sueški prekop in tako prestrijejo Angležem pot v Indijo. Njemu se mora Arabija zahvaliti, da je da- nes svaj na zunaj neodvisna država in njemu so dolžni zahvalo za svoj prestol tudi bratje Fajsali v Transjordanu in Iraku, ki vežeta sredozemsko morje s Perzijo preko svete dežele.

Polkovnik Lawrence je potem izginil za nekaj

agrarne krize in če se skušala sporazumeti tudi z Madjarsko, se vrši to le zato, da se izključi kon- kurenca z madjarske strani. Gospodarsko zblizanje obeh držav z Madjarsko je pozdravili tudi s politič- nega stališča, ker bi lahko dovedlo tudi do poli- tičnega zblizanja, kar se strinja s cilji Male an- tante. Smešno je, smatrali, da bi mogli Jugoslavija in Romunija kaj začeti, kar bi bilo naperjeno proti Češkoslovaški ali kar bi bilo v nasprotju s pri- padnostjo teh dveh držav k Mali antanti. V ostalem pa bo še letos dosežena jugoslovansko-češkoslova- ška trgovinska pogodba, naj si potečejo kakorkoli pogajanja o ustanovitvi agrarnega bloka. Gospo- darsko sodelovanje z Madjarsko bi samo moglo okrepiti Male antanto.

let in se je pojavil v Perziji, ko je Riza Khan pro- glasil samega sebe za šaha pod imenom Pehlevi. Lawrence je imel nalogo, da protežira načrte Rize Khana.

Zatem se je Lawrence zopet oglašil l. 1929. za časa revolucije v Afganistanu, ki je stala prestol emirja Abdullaha in poslala na afganski prestol Nadir Khana. Polkovnika je revolucija zajela v Ka- bužu in bi brez dvoma bila prekinila njegovo mnogo- lično kariero ako bi ga drzni letalec ne bil z avi- jonom rešil iz obleganega mesta.

Sedaj pa se je Lawrence zopet prikazal na turško-perzijski meji in kakor hitro se je zoznalo za njegovo prisotnost, so se začele razširjati naj- fantastičnejše vesti o načrtih, ki jih namerava iz- peljati Anglija na tem važnem delu Male Azije.

V krogih ruske sovjetske diplomacije prevla- duje mnenje, da Anglija samo nadaljuje svojo tradi- cijonelno politiko proti Rusiji, kateri hoče na vsak način zabraniti pot do morja.

Turški vladi je vstaja zelo neprijetna, ker je borba s Kurdi od nekdaj jako težavna in ovira tudi njeno notranjo konsolidacijo.

Sovjeti rabijo Nemčijo v boju zoper zapadne velesile

Berlin, 14. julija. n. List »Der Jungdeutsche« priobčuje zapisnik neke tajne seje izvršilnega od- bora III. (komunistične) internacionale tako zvane Kominterne, ki da se je vršila v Moskvi 1. julija t. l. »Der Jungdeutsche« trdi, da je dobil to po- ročilo od zanesljive strani v Moskvi. Dnevni rod se je bilo »bodoče zadržanje Kominterne in so- vjetske Unije napram Nemčiji.

Na tej seji je Litvinov ugotovil, da je vpostavitve odnošajev med Nemčijo in Rusijo, za- radi katerih se je nedavno v Moskvi vršila sprav- na konferenca med nemškimi in ruskimi delegati, najbolj otežkočena po kolektivizaciji, vsled katere so bili uničeni nemški kulaki. Odslej ne bodo pu- stili več nobenega nemškega kolonista, ki ni nem- ški državljani, da bi se izselil, ker ti elementi potem v Nemčiji vodijo fanatično propagando proti sovetlom.

Kar tiče komunistično propagando v Nemčiji, je treba, je dejal Litvinov, biti jako previden. Treba je namreč pridobiti zaupanje nemških na- cionalističnih krogov, katere sovjetska Unija rabi pri svoji zunanji politiki. Poskusi, kako priti v

najtežnejši stik z vojaškimi nacionalističnimi krogi Nemčije, se morajo z vsemi sredstvi previdnosti in lokavosti nadaljevati. V to svrhu je treba obljub- ljati, da bo rdeča armada Nemčiji pomagala, da se osvobodi izpod iga velesil versajlske pogodbe. Pri tem pa je treba z vso spretnostjo nehati dalje revolucijo v Nemčiji, kajti, če Nemčija v dveh letih ne postane sovjetska republika, se bo vsa sovjets- ka Unija razrušila.

To poročilo lista »Der Jungdeutsche« je se- veda napravilo veliko senzacijo. Splošno se meni, da je vsaj tisto mesto tega zapisnika, ki govori o razpadu Unije, ako se Nemčija ne zrevolucionira, izmišljeno ali poltorjeno, ker ni verjetno, da bi Litvinov kaj takega izjavil pred vodilnimi krogi so- vjetov, nekatere stvari pa, zlasti tiste, ki se ti- čejo zaželjenih odnošajev z nemškimi nacionalisti, se zdijo zelo verjetno.

V ostalem je treba pripomniti, da je pravna komisija med nemškimi in ruskimi delegati v Mo- skvi dosegla sporazum in bo Rusija na tej podlagi v kratkem sklenila z Nemčijo več velikih trgovin- skih pogodb.

Preiskava o katastrofi „Karadjodja“

Italijanska agitacija proti tujskemu prometu v Jugoslaviji — Maše-zadušnice za ponesrečence

Belgrad, 14. julija. u. Preiskave, ki jih vo- dijo naše in italijanske oblasti povodom straš- ne katastrofe pri otoku Galešniku v Pašman- skem kanalu, se bližajo koncu. Preiskavo so vodile 4 komisije. Od italijanske strani sta de- lali dve, in sicer ena uradna s strani italijan- skega mornariškega ministrstva, druga pa pri- vatna s strani pomorske družbe »San Marco«, ki je lastnica ladje »Francesco Morosini«. Z naše strani sta na mestu nesreče vodili pre- iskavo istotaka dve komisiji: uradna od ravnat-eljstva za pomorski promet in druga od Ja- dranske plovidbe, katere je lastnica »Kara- djordja«.

Preiskave so sedaj v glavnem končane ter sedaj komisije urejajo preiskovalni materi- jal, ki bo izročen pomorskemu sodišču, katero bo sklicano v Šibeniku v roku 15 dni.

Naši in italijanski komisiji sploh nista prišli v stik, in to radi tega, da se ne bi kršila suvereniteta naše države. Če bi na pri- mer šlo za angleško ladjo, ki bi bila povzročila tako nesrečo, ter bi nato pristala v Zadru, bi lahko sodelovale italijanske in naše komisije. Osrednje vprašanje, katero je imela pre- iskava rešiti, je vprašanje mesta, kjer se je odigral žalostni dogodek. Ugotovilo se je, da se »Karadjordje« nikakor ni mogel izgubiti še bolj na desno, ker bi sicer nasledel. Na mestu, kjer se je dogodila nesreča, znaša globlina morja jedva 6 in pol metra in je radi tega izključeno, da bi se mogel »Karadjordje« umakniti še bolj na desno. »Karadjordje« se še vedno nahaja v plitvini pri Galešniku. Dela za njegovo dvigavanje hitro napredujejo. Vsi do- sedanji rezultati preiskave kažejo, je kata- strofe kriva italijanska ladja.

Dubrovnik, 14. julija. p. Kakor se je mo- glo pričakovati, je sodba inozemstva o krivdi pri katastrofi v Kašmanskem kanalu, napra- vila v Italiji porazen vtis. Italijanskemu tisku ni uspelo odvrniti suma, ki so ga napravili nem- ški tisk in švicarski listi italijanski ladji. Zato skušajo sedaj Italijani na drug način oškodo-

vati dober glas jugoslovanske revijere. Nem- škim turistom, ki potujejo preko Trsta opisu- jejo v najbolj v najbolj črnih barvah razmere javne varnosti v naši državi. Razven tega go- vorijo, da so prometna sredstva v Jugoslaviji radi nesposobnosti strokovnega osebja zelo ne- sigurna, ter da od tod izvira tudi katastrofa »Karadjordja«. Naravno je, da taka prozorna kampanja ni napravila vtisa. Nasprotno se je dogajalo, da je v prvi polovici leta 1930 znatno naraslo število inozemskih turistov po dalma- tinski rivijeri. Na porastu so najbolj deležni Angleži in Nemci.

Biograd na morju, 14. julija. p. Semkaj je dospel načelnik pomorskega oddelka promet- nega ministrstva g. Pejnović. Podal se je takoj na »Karadjordje« in pregledal priprave za dvig- anje ladje. O njih se je izrazil zelo pohvalno.

Dubrovnik, 14. julija. z. Gospa Anka Brdova je vložila pri sodišču tožbo za izgub- ljene stvari ter za pretrpelo telesno poškodbo ob priliki katastrofe »Karadjordja«. To je prva tožba kot posledica katastrofe v Pišman- skem kanalu.

Šibenik, 14. jul. p. V katedrali sv. Jakoba se je večeraj ob 8 vršila svečana zadušnica za ponesrečence potnika »Karadjordja«. Navzočih je bilo mnogo zastopnikov vojnih in civilnih oblasti in veliko število meščanstva. Sredi katedrale je bil postavljen katafalk z lavorje- vim vencem in okrašen z jugoslovansko in češkoslovaško državno zastavo. V znak splošne žalosti je bilo večeraj in predvečernim vse mesto v črnih zastavah. V soboto so bili od- povedani vsi koncerti in zabave. Tekom več- rajnjega dneva so se vršile zadušnice v vseh večjih mestih severne Dalmacije.

Sušak, 14. jul. z. Priprave za dviganje »Karadjordja« so toliko napredovale, da bo mogoče spraviti ladjo že v petek v Kraljevo v ladjedelnico. Popravila se bodo tekoj pri- čela. Vendar pa ni govora, da bi mogel »Ka- radjordje« še v letošnji sezoni pluti po svoji redni liniji.

Nova ureditev plač prometnega osebja

Belgrad, 14. julija. AA. Mi. Aleksander I., po milosti božji in narodni volji kralj Jugoslavije predpisujemo in proglašamo na predlog našega ministra mnometla in po zaslišanju predsednika našega ministrskega sveta zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o državnem prometnem osebju.

§ 1. Prvi odstavek § 9 zakona o državnem prometnem osebju se izpremeni in slove: »Po raz- delitvi dela v posameznih kategorijah so uradni- ške kategorije razdeljene v skupine, in sicer prva kategorija na 12 skupin, druga na 6 in tretja na 4 skupine.«

§ 2. § 31 zakona o drž. prometnem osebju se izpremeni in slove: »Položajne plače uradnikov so v posameznih kategorijah te-le:

V prvi kategoriji in I. skupini 48.000 Din, v I-2a 45.000, v I-2 40.000, v I-3a 39.000, v I-3 38.000, v I-4a 18.000, v I-4 12.000, v I-5 9.000, v I-6 7.200, v I-7 5.400, v I-8 4.200, v I-9 3.000; — v II. kategoriji Ia skupini 9600, II-1 6600, II-2 4800, II-3 3600, II-4 2640, II-5 1820 Din. — v III. kate- goriji in I. skupini 4200 Din, III-2 3000, III-3 2400, III-4 1680 Din.

Prejemki uradnikov Ia skupine II. kategorije so enaki prejemkom 5. skupine I. kategorije.

Uslužbenec državnih prometnih stanov pri- padajo službene doklade in sicer:

Uradnikom I. kategorije I. skupine 3500 Din, I-2a 3100, I-2 2700, I-3a 2120, I-3 1720, I-4a 1320, I-4 1-5 in I-6 920, I-7 520, I-8 520, I-9 200 Din me- sečno. — Uradnikom II. kategorije Ia skupine 920 Din, II-1 600, II-2 450, II-3 300, II-4 250, II-5 190 Din mesečno. — Uradnikom III-1 300 Din, III-2 250, III-3 240, III-4 180 Din mesečno. — Zvaničnik- kom I. kategorije I. skupine 260 Din, I-2 230, I-3 200, I-4 170 Din mesečno. — Zvaničnikom II-1 220, II-2 690, II-3 160 Din mesečno. — Služiteljem v I. skupini 180 Din, v 2. skupini 150 Din me- sečno.

Te doklade ne pripadajo osebju administra- tivne in razne službe v centralah in na progah, in sicer uradnikom 4. in 5. skupine II. kategorije in vseh skupin III. kategorije, zvaničnikom in pi- sarniškim služiteljem, razen ako soproed neposred- nim prehodom v to službo bili najmanj dve leti v drugi strokovni službi prometnih ustanov in ako so v tej službi položili predpisane izpite ali pa ako so v tej drugi službi postali nesposobni za njeno izvrševanje.

§ 4. V § 51 zakona o državnem prometnem osebju se vstavlja novi odstavek, ki slovejo: »V 2a, 3a in 4a skupino I. kategorije lahko napredu- jejo oni uradniki, ki so v predhodni skupini te ka- tegorije bili najmanj 4 leta. V Ia skupino II. ka- tegorije se lahko pomaknejo šeli odsekov in višji prometni, tehnični in administrativni uradniki v centralah, šefi prometne službe postaj 1. stopnje in pristaniških kapetanij 1. stopnje, ako so v tej sku- pini bili pet let in so imeli zadnja tri leta oeno »odlično«. V rok petih let se računa tudi čas v do- sedanjih Ia in Ib skupinah II. kategorije. Uradni- kom I. skupine III. kategorije, ki so bili v tej sku- pini 7 let, se lahko priznajo prejemki 2. skupine II. kategorije, ako so se v tej službi na poseben način odlikovali in ako so imeli zadnja tri leta oeno »odlično«.

§ 5. Službene doklade se računajo za pokoj- nino, in sicer: Uslužbenec, ki po 25 letih prid- obe pravico do polne pokojnine s 50% po 15 le- tih, 70% po 20 letih in 100% po 25 letih elek- tivne službe; ostali uslužbenec s 50% po 15 letih, s 60% po 20 letih, s 70% po 25 letih in s 100% po 30 letih elektivne državne službe.

§ 6. Uradniki, ki so na dan uveljavitve tega zakona v Ia in 2a skupini II. kategorije, se preve- dejo v I. oziroma 2. skupino II. kategorije. Urad- niki Ib in 2b skupine II. kategorije obdrže svoje dosedanje plače in prejemke (6000 oziroma 4200 Din) in se lahko pomaknejo v 1. ozi. 2. skupino iste kategorije pod pogoji, ki jih predpisuje za- kon o državnem prometnem osebju. Tem uradni- kom pripadejo službene doklade 1. ozi. 2. skupine II. kategorije.

§ 7. Dosedanja razdelitev uradnikov 1. in 2. skupine II. kategorije v uradnike Ia in Ib oziroma 2a in 2b skupine v zmislu uredbe o razvrstitvi in razporeditvi uslužbencev prometnih ustanov z dne 31. decembra 1923 se ukinja. Hkratu se ukinja 20- procentna doklada na osnovne in položajne plače po § 26 zakona o državnem prometnem osebju.

§ 8. Službene doklade po § 3 tega zakona prično teči od 1. aprila 1930. Izplačilo teh doklad bo šlo na breme doseženih prihrankov v vseh kre- ditih za osebene izdatke po proračunu državnih iz- datkov ministrstva prometa in gospodarskih podje- tij za leto 1930-31 in doseženih presežkov dohod- kov po proračunu državnih dohodkov za leto 1930-1931.

Pomorska svečanost v Makarski

Split, 14. julija. z. Včeraj in pred včerajšnjim so se vršile v Makarski velike pomorske sveča- nosti, ki jih je priredila Jadranska Siraža. Pri tej priliki je sarajevska podružnica Jadranske Straže izročila naši največji podmornici »Osvijetnik« novo zastavo. Na kraj proslave je prispeala še podmor- nica »Smelce« s torpedovko in minonoscem »Ko- pace«. Navzoča je bila tudi četa pešadije z gene- ralom Naumovićem ter z gojenici zrakoplovne šole v Divuljah. Svečanosti so se udeležili zastopniki mestnih oblasti, generala Naumović in Lazarević, zastopniki Jadranske Straže, dalje sarajevskega mesta in mnogostevilni predstavniki vojnih in ci- vilnih oblasti. Pri banketu, ki ga je priredila Ja- dranska Siraža, je bilo izrečenih mnogo velepo- membih govorov, v katerih so govorili z ra- dostjo ugotovili veliko ljubezen našega naroda za svoje Jadransko morje.

Na proslavo je prišlo okoli 200 izletnikov iz Belgrada in istotoliko iz Sarajeva.

Venizelos bo potoval po Evropi

Atene, 14. julija. AA. Predsednik grške vlade Venizelos je zapustil danes Atene, ter se podal za nekoliko dni na odmor na otok Spece. Tu bo ostal največ teden dni, nakar se ponovno vrne v Atene, kjer ostane do 26. t. m. nato pa se poda na potovanje po Evropi. Na tem svojem potovanju bo ostal Venizelos do začetka septembra.

Štukelj okrevaj

Luxenburg, 14. julija. AA. Sokolski prvak Štukelj, ki se je poškodoval o priliki pada s krogov na mednarodni telovadni tekmi, je okrevaj, toda ne bo mogel sodelovati pri nadaljnjih tekmah. Tone Malej, ki se je tudi poškodoval, se nahaja v bolnišnici, toda njegovo stanje se je zboljšalo.

Velika manifestacija Katoliške akcije na Brezjah

Preteklo nedeljo so se zbrale na Brezjah okrog svetišča Device Marije, Pomočnice slovenskega naroda trume zavednih katoliških fantov. Že zgodaj zjutraj so prihajali od vseh strani in se je do začetka zborovanja nabralo nad tisoč mladeničev pa tudi mož z Gorenjske.

Cerkveni govor med sv. opravilom je imel p. dr. Hugon Bren, ki je govoril o Cerkvi kot mističnem telesu Kristusovem, iz česar je izvedel zaključek, da morajo verniki tudi v Katoliški akciji biti včlanjeni in zvezani med seboj na isti način, kakor so zvezani člani Cerkve s svojo glavo Kristusom. Govor je napravil zelo globok utis.

Nato se je začelo na trgu pred cerkvijo zborovanje, za govornike so pa č. fr. franciskani

pridreli kot govorniško tribuno lepo prižnico na zelo visokem podstavku. Zbor je otvoril in vodil g. dr. med. Debevec. Glavni tajnik Katoliške akcije univ. prof. dr. Fabjan je med velikim odobravanjem in navdušenimi aklamacijami predlagal in prebral udanostne brzojavke sv. očetu papežu, Nj. Vel. kralju Aleksandru I, nadškofu dr. Jegliču in pomožnemu škofu dr. Rožmanu.

Uvoden in programatičen govor je imel dr. Basaj, ki je na globoko in široko razvil verski program Katoliške akcije. Ta program pomeni praktično izvajanje nabožnih, moralnih in socialnih načel katoliške vere v vsem življenju. Zlasti apelira Katoliška akcija na mladino, katero hoče navdušiti za lepo, varčno, preprosto in globoko pobožno življenje. Za dr. Basajem je govoril g. Terseglav, ki je navdušil navzoče pod starim rimskim geslom: Pro aris et focis — Za oltar in domovino — za ljubezen do naroda, domovine in jugoslovanske države iz najglobljih razlogov krščanske, katoliške vere. Z njegovimi vznesenimi besedami je bil govorniški del te prelepe manifestacije najdostojnejše zaključen. Oba govornika sta mladino navdušila za ideale katoliške vere in domovinske ljubezni.

Pevski zbori radovljiskega okrožja, ki so dovršeno peli že med sv. mašo, so zborovanje samo uvedli s himno »Povsod Bogal«, na koncu pa ganljivo zapeli: »Slovenec sem!«

Po pozdravih kmetskih in delavskih fantov: Matije Ivanca iz Velikih Lašč, Slavka Prešerna iz Tržiča ter zastopnika šmihelskih fantov z Dolenjskega so se zborovalci z najlepšimi čustvi razšli. Popoldne so se zopet zbrali k slovesnim litanijam v cerkvi, v kateri je g. župnik dr. Arnež lepo govoril o krščanskih čednostih.

II. kongres kat. akad. mladine v Ljubljani

Od 23. do 27. julija 1930

1. Polovična vožnja in za inozemske udeležence brezplačen vizum sta dovoljena. Vsakdo od domačih udeležencev kupi celo vozno karto do Ljubljane in zahteva moker žig. V Ljubljani listka ne odda, ker mu bo služil na podlagi legitimacije, ki jo bo dobil kot udeleženec kongresa, za povratek domov.

2. Prosimo prijav najkasneje do 18. t. m. od naših akademikov in starešin. Zadostuje dopisnica na naslov pripravljalnega odbora.

3. Stroški za prehrano (prenočišče zastoj, skupno) za akademike enako ali samo za kongres ali vključno za čas od 20. do 27. julija 50 Din. Za starešine znašajo skupni stroški (hrana in prenočišče v hotelu) za čas kongresa 500 Din.

4. Želimo, da pridejo udeleženci v Ljubljano najkasneje v sredo, 23. t. m. popoldne. Vsakdo naj popreje še javi po dopisnici uro prihoda in se takoj oglasi v pisarni pripravljalnega odbora v Akademskem domu (Miklošičeva cesta 5, dohod skozi glavno dvorano).

5. Za vse informacije se je obrniti na naslov: »Pripravljalni odbor za II. kongres slovenske katoliške akademske mladine«, Akademski dom, Miklošičeva cesta 5, Ljubljana, telefon št. 2858.

Jugoslovanska nalta

Kakor poroča belgrajsko »Vreme«, je pričelo vodstvo drž. rudnika Kreka z izrabo prvega jugoslovanskega petrolejskega vrelca v gorovju Majevica blizu vasi Zavid, 26 km od mesta Zvonik. V poprej neobljudenem kraju je nastala mala naselbina z lastnim vodovodom in električno postajo. V daljavi 8 km od vrelca so našli tudi premost in z njim kurijo tri velike lokomobile, ki poganjajo ostale naprave. Dokaj težko montažo vrtilnih strojev ameriškega sistema Raky je izvršil ruski inženjer Vladimir Timofejev, ki je v najslabšem zimskem vremenu izpeljal novo cesto v poprej težko dostopen kraj in odkril tudi premostovnik.

Milan Skrbinšek:

Vtisi z gostovanja naše drame po Jugoslaviji

V Dubrovniku, Cetinjah, Podgorici, spet v Cetinjah, pa v Eregnovi, Sarajevu in Bečku smo naravnost imenitno vspeli, tako da so nam krila našega navdušenja rastle vedno bolj in bolj in nas zanesla končno v junaški, slavni Sabac, ki je še nadkrilil naše pričakovanje.

Sabac! Nikdar v življenju te ne pozabimo, kajti to, kar smo tu doživeli, je odsev take plemenitosti duha, tako žareče srčne lepote in tako globoke in iskrene bratske ljubezni, da smo kar v opojni omotici, ko vsi ti pestrolepi vtisi ves čas našega tukajšnjega bivanja rajajo v veselem piru okrog nas...

Radostno nam je bilo srce, ko smo se v Obrenovcu zaupali valovom nje, ki prihaja iz naše ožje domovine, da nas ponese še dalje tja proti onemu jugu, ki je čim delj tem bolj i naš. Sava! Kakor da se raduješ z nami naših uspehov in kakor da hočeš vsaj nekaj časa vstrie z nami na naši triumfalni poti, si nam pritekla nasproti, prinašajoč nam iz Ljubljane pozdrave vseh, ki nas v mislih spremljajo, in vabeč nas na svoja močna zibajoča ramena...

Ko smo noč pospali v lastnem vagonu, ki nam ga da železniška uprava povsod z veseljem na razpolago, smo se ukrcali na ladjo »Zagreb«, da nas ponese v Sabac — po slovenski Savi, na »Zagreb« proti srbskemu »Šabcu«...

Vedeli smo za velike predpriprave za naš sprejem in za organizacijo našega gostovanja v Sabcu. Saj so nam že v Sarajevu poslali velik letak s pozivom na meščanstvo, ki ga je podpisal odbor 29 predstavnikov, večinoma predsednikov narodno-socialističnih kulturnih, gospodarskih, sportskih, dobrodelnih in drugih društev in združenj. Toda to, kar smo v resnici doživeli, je bilo še mnogo, mnogo več nego je letak sploh mogel obljubiti. To ni bila samo organizacija tolkih in tolkih ljudi, to je bila organizacija njih — srč! Šabaško srce, pokazalo si na Nisano in Cvaru, kako si junaško, pokazalo si v svojem velikem mučeništvu v »Savski vojni«, kako si nezlomljivo, a nam si se

Proslava francoskega nar. praznika v Ljubljani

Ljubljana, 14. julija 1930.

Štirinajsti julij — vsakemu Francozu svet dan, vsemu svobodno ljubečemu človeštvu velik praznik, na on zgodovinski dogodek, ko je pred 141 leti padla v prah bastija, simbol fevdalnega, nesvobodnega družabnega reda!

Ljubljana se je dostojno oddolžila spominu tega velikega dne. Ob 10 dopoldne se je vršila pred Napoleonovim spomenikom lepa svečanost. Prisotni so bili francoski konzul g. Neuville, divizijski poveljnik general Sava Tripkovič z načelnikom divizijskega štaba polkovnikom Todorjem Miličevićem.

Polaganje venca na Ilirski spomenik. Drugi od leve je francoski konzul v Ljubljani g. Neuville, tretji od desne pa divizijski poveljnik general Tripkovič.

Široko odprlo, pričakovalo in sprejelo nas niso samo kot goste, temveč predvsem kot brate!... Ko smo se na našem »Zagrebu« blizali Sabcu in so se že kazale konture njegove silneste, so začarale tam v daljavi v solncu nenadoma pestre barve mnogobrojnih zastavic nad vodo — okinčane ladja! In na njej vse črno ljudi. Vsa lica so bila obrnjena proti naši ladji. Nič se še ni moglo slišati, a videli smo, da je tam veselo vrvenje. Kar naenkrat zaslišimo skoro tik pod seboj harmoniko in petje. Pogledamo, in glej, v motornem čolniku polno ljudi, med njimi fotograf z velikim aparatom, ki je naperjen proti nam. Vsi ti ljudje nam veselo mahajo s klobuki, z rokami in ključci »Ziveli! Ziveli! Vmes pa harmonika, ki spremlja zategnjeno petje — sevdalinke!

Ze se nam je ladja približala. In zdaj je začel vihar navdušenja. Šabaško pevsko društvo »Zanatlija« je pelo, drugi, možje, fantje, dekleta in otroci so vzklikali, mahali z rokami, s klobuki. Med njimi v sredi g. profesor Šest, ki se je bil odpeljal pred nami v Sabac in naš dragi znanec g. Rudolf Juvan, ki nas je bil prišel obiskat, da je priča naših uspehov. In nato pozdrav vsakemu posebej izmed nas. Eden naprej: »Zivela Polonca Juvanova! In vsi drugi za njim v zboru in v taktu: »Zivela! Zivela! Zivela!« — »Zivel Ivan Levart!« »Ziveli! Ziveli! Ziveli!« In tako vsem nam po vrsti, kakor so nas pobrali v naši knjižici. In vmes: »Zivela — Rošlinka!« Nato vesel smeh pri nas in pri njih. Kapetan naše ladje, je tudi zdaj bil z nami. Vozil je počasi, vedno vstric ladijce s Šabčani. Svojice opazke sem in tja. Tam petje, pri nas ploskanje. Pri nas petje, tam ploskanje. Pri nas vriskanje, tam navdušenje, vrisk! In končno petje tu in tam, vriskanje, harmonika, ploskanje, vzklikanje, veseli obrazi, plapolajoče zastavice, topot ladij in šum Save, vse to se je zlilo v radostno simfonijo prazniškega položaja. Tako je šlo vso pot do brega, kjer nas je čakala spet množica ljudi. In še predno smo se spoznali, smo se že poznali in ljubili, smo že čutili, da je to isto srce, ista kri!

Ko smo pristali, so prišli na našo ladjo predstavniki Šabčanov, da nas povedo na breg, in tam ob ladijskem mostičku nas je v imenu vsega Sabca pozdravil z drhtečim srcem in z zanečeno besedo Slovenec, g. Stefančič, poudarjajoč trpljenje Sabca in njegovo vstajenje, trpljenje nas in

zastopnik mestne občine Vladimir Fabjančič, predsednik Glasbene Matice dr. Vladimir Ravnihar, zastopnik Francoskega instituta dr. Pretnar in drugi dostojanstveniki. Francoski konzul je položil pred spomenik krasen šopek rož, prav tako tudi zastopnik mestne občine, predsednik Glasbene Matice pa je položil palmovo vejico. Od tam so se zastopniki odpeljali pred Vodnikov spomenik, pred katerega je tajnik francoskega konzulata g. Detela položil venec lepih rož. Zastopniki so Vodnikov spomin počastili z molkom ene minute.

Zatem se je vršila na francoskem konzulatu svečana recepcija, ki so se je udeležili zastopniki naših oblasti, tako general Tripkovič, ban inž. Dušan Sernek, podban dr. Pirkmajer, mestni župan dr. Puc, rektor univerze dr. M. Dolenc, policijski upravnik dr. Guštin, poštni direktor dr. Gregorič in pa vsi ljubljanski zastopniki drugih držav. Francoski konzul je priredil svečan zajtrk.

Odkritje in blagoslovitev spomenika vojnim žrtvam v Prečini

V Prečini pri Novem mestu so dne 13. t. m. slovesno odkrili in blagoslovili spomenik padlim junakom iz prečenske lare.

Ob 10 dopoldne je bila sv. maša, po sv. maši pa se je razvila iz cerkve procesija v loku r. mo župnišča v spomenik, ki soji med ljudsko šolo in tatno cerkvijo. Spomenik je del domačina kamnoseka Zagorca in je 5 m visok. Na črni marmornati plošči je z zlatimi črkami vklesanih okrog 70 imen padlih vojakov. V sprevodu je šla tudi močna četa gasilcev, ki je napravila častno stražo okrog spomenika, ter mnogo ljudi.

Pevci so zapeli ganljivo pesem »Mir vam bodi.« nato je sledil govor g. duh. svetnika in župnika Smidovnika. Po govoru je padlo zagrinjalo raz spomenik, ki se je pokazal v vsej svoji lepoti. G. župnik Smidovnik je spomenik slovesno blagoslovil ob asistenci g. vojnega kurata Bonača in klerika Turka. — Sledile so molitve za padle vojake. Zatem je govoril g. nadučitelj Zupancič; pevci pa so zapeli »Vigred se povrne«.

Po tej pretresljivi pesmi je sledil govor g. vojnega kurata Bonača, ki je poudaril pomen spomenika ter opisoval vojne grozote, katere je doživel sam in z njim tisoč slovenskih vojakov. Med njegovim govorom ni ostalo nobeno oko suho.

Z govorom g. vojnega kurata je bila slovesnost odkritja končana.

Svilenkaste bujne
lase daje
ELIDA SHAMPOO

Kongres železničarjev v Sarajevu

Preteklo nedeljo se je v Sarajevu vršil kongres železničarjev in brodarjev Jugoslavije. Na kongres je prišlo nad 800 članov, udeležujejo se ga pa samo delegati. Predsednik kongresa inž. Dimitrije Srepolović je naglašal, da je ta kongres manifestacijskega značaja. Nato je predsednik pozdravil Nj. Vel. kralja, kateremu se je odposlala udanostna brzojavka. Kongresa so se udeležili tudi armijski general Kalafatović, general Simović, železniški ravnatelj Schneller, pomočnik bana in zastopnik Narodne obrane. Prometni minister je kongres brzojavno pozdravil in mu želel obilo uspeha. Nato so kongres pozdravili posamezni delegati iz Beograda, Zagreba, Subotice, Sarajeva, Ljubljane, Splitske itd. Sledilo je obširno poročilo uprave o delovanju v preteklem letu. Kongres je sprejel resolucijo, ki zahteva, da se izdela pravilnik za pomožne osebe in drugi del uredbe o organizaciji ministrstva. Nadalje zahteva resolucija, da se s pravilnikom uredi vprašanje dopustov, da se zgrade stanovanja in poviša stanarinski prispevek. Zahteva se izprememba pravilnika o bolniškem fondu, izenačenje starih in novih upokojencev itd. Končno je bila ponovno izvoljena dosedanja uprava z inž. Srepolovićem na čelu.

Iz Merlebacha

Merlebach, 11. julija

Nova organizacija Jugoslovancev. V nedeljo, 6. julija so se mudili tu nekateri gospodje iz Pariza in sicer trije zastopniki ondotnega jugoslovanskega društva: »Jugoslovanska kolonija« in dva gospoda iz jugoslovanskega poslanstva. Prišli so ustanovljat novo sekcijo »Jugoslovanske kolonije«, ki naj bi obsegala vse v Mozeli bivačaje Jugoslovane. Na javen shod v dvorani slovenskega gostilničarja Zupevca v Freymingu se je zbralo precej udeležencev, že iz radovednosti.

V dobro poldrugo uro trajajočih treh govorih so obrazložili govorniki povod ustanovitve, namen, pomen in organizacijo novega društva. Društvo »Jugoslovanska kolonija« naj bi se razširilo iz Pariza, na katerega je bilo dosedaj omejeno, po vseh krajih cele Francije, kjer bivajo Slovenci, Srbi in Hrvatje. Naša vlada da bo zelo naklonjena tej organizaciji, ki bo imela prav radi tega velik vpliv pri jugoslovanskih in tudi pri francoskih oblastih. Poslušalci so prišli, poslušali in odšli. Debate ni bilo. Pač pa se je že preje in naslednje dni vpisalo precej Crnogorcev, Srbov, Hrvatov in tudi par Slovencev, ki niso zadovoljni z že obstoječimi društvi Sv. Barbare in Edinosti, ali pa, s katerimi društva nista bili zadovoljni. O življenju novega društva bomo ob priliki še poročali.

Zalostna smrt. Mnogo govorjenja je povzročila pretekla dni po celi okolici žalostna smrt 42 letne tukajšnje slovenske žene in matere Franciške Rekar, roj. Dove, doma iz Zdol pri Rajhenburgu, sedaj bivačaje v koloniji Habsterdick pri Stirling-Wendelu. Spila je v ponedeljek, zadnjega junija, kozarec jeshove kisline, kar ji je povzročilo hude bolečine, katerih jo je rešila drugi dan smrt. Kaj jo je privedlo do tega koraka, ni mogoče natančno dognati. Pokojnica je bila znana kot pridna gospodinja, ki je pa imela napako, da je prav rada posedala cele dni v veseli in glasni družbi. Tudi zadnje dni pred dogodkom je bilo čuti iz hiše petje in krik, ki se je končalo s tem, da je spila žena ali po nesreči ali pa v alkoholni omami smrtonosno tekočino. Zapušča moža in tri otroke, ki s pa že vsi lahko sami služijo kruh. Nenavadna smrt je postavila naš narod v nelepo luč, posebnost, ker je storila prav isto in v isti koloniji na sam pogrebni dan druga Slovenka, ki jo pa upajo zdravniki ožeti smrti.

akademska omladina vedno z nami. In kako so našli! Ta junaški narod, ki je v boju neizprosno in odločen kot lev, je v ljubezni tako mil in mehak, da nam je bilo kar toplo v srcu.

Poleg gospoda gradonačelnika in gospodične predsednice »Kola« ter njegovih članic, gospe in gospodičen, si je največ prizadeval za nas gospod Zivorad Popović, profesor na gimnaziji, ustanovitelj vzorno urejene »Čitaonice« (70 časopisov in revij, med njimi »Jutro«, »Slovenec«, Dom in svet, »Ljubljanski Zvon«, »Mladika«, »Ilustracija« itd.), agilen kulturni delavec, zlata slovanska duša in velik požrtvovalen idealist.

Drugi dan popoldan je bil v prostorih »Kola« slavnosten banket, na katerem je bilo povabljenih okoli pideset odličnih oseb. Na čelu vsemu slavljju spet gospod gradonačelnik in gospodična predsednica »Kola«. Med odličnimi povabljenici pa podpolkovnik g. Vojmir Antič, ki je baš isti dan zastopal pri krstu štirinajstega otroka in devetega sina nekega šabaškega meščana kralja in nad vse ugledni paroh g. Pava Protić.

Vse tri predstave »Rošlinko«, »Pohujšanje« in »Pustolovce« so žele pri občinstvu največje priznanje in tudi kritika se je izrazila o njih odlično. Ko je akademik prebral pred »Pustolovce« vsebinske pristavil: »To delo hrvaškega pesnika predstavljajo Slovenci v svojem jeziku nam Srbom le Na kar je sledil gromovit aplavz.

Po zadnji predstavi je bil poslovljen banket, na katerem so bili zastopani vsi sloji in panoge: prosvetni, vojaški, gospodarski in rokodelski krogi ter srbska omladina. Večer je potekel ob lepih, pristranskih govorih, polnih bratskih čustev, ob petju, ob dveh harmonikah, ena srbska, ki je spremljala sevdalinke, druga slovenska našega vsem Slovincem znanega g. Stanka Gustla, ki se je zli-vala z našo narodno pesmijo, ob plesu kola in drugih plesov ob ukanju in smeju — z nado na skrajno svidenje! (Dalje.)

DIŠAVE SLON

— PEGE —

»Stran! (tako) in brez sledu »Creme Orizol«
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalo-ga: »Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova 25. Telefon 49-99

Kaj pravite?

Braco! Dobro je povedal nekdo o »kultu narave« in propadanju prave kulture! Jaz bi dodal še nekaj, kar je še bolj žalostno.

Mlad človek mora v naravo! Za tako so mestni ljudje preveč stika izgubili z naravo. Prav je, da se to popravi. Potem pa mora biti meja. Tudi tukaj! So ozirni na zdravje, so ozirni na spodobnost, so ozirni na bližnjega in njegovo dobro. Konkretno! družba mladih fantičev-studentov se odpravila na morje — ker na »svojo roko«. Kako se pripravljajo?

Poslušal sem dea, ki sta se menila o nezgodnosti starejše osebe: »To bo fant! Obleko bomo kar vrgli raz se pa bomo kotoli po otoku.« In sta si dopovedala, kateri in katera tudi pojde v to slobodno kolonijo na morje. Starejša oseba ju poslušala nekaj časa in pravi: »Kaj je to mogoče? Saj to ni spodobno.« — »O saj bomo sami.« — »Pa vendar ni dovoljeno. Kaj bo pa oblast rekla?« — »Saj tam ni nobene oblasti na tem samotnem otoku.« Tako je povedal mladi častilec »golega kulta« in se ni prav nič znebil.

Kaj pravite sedaj k temu? Pa nista bila to dva pobiča iz slabih družin, ampak očividno dva, od doma dobro vzgojena, pa po jasnosti, literaturi, modi in družbi pooblašena.

In naj bi človek k temu molčal? Po mojem bi bilo treba prepovedati in onemogočiti vse take »kolonije«, kjer ni strogega nadzora in kjer starši nimajo garancije, da bo to nadzorstvo svojo dolžnost tudi res črtilo! Splošnost v teh in takih kolonijah nedolžnega »kulta narave« raste ne le pri nas, ampak tudi drugod. V Nemčiji pošteni starši svojih deklet in junov sploh več ne puščajo v take »kolonije«, ker se boje, da nazaj ne bodo prišli in prišli taki take kakor so odšli in odšli.

In še tole bi omenil: Če mladina ne bo imela prilike izpopolnjevati se duhovno in telesno pod vidikom pozitivnih krščanskih načel, je vse delo za naš bodoči naraščaj prazna fraza! Se več: projektirano za narod in državo. Kdor ima pogum take reči dopuščati, bo nosil odgovornost pred narodom in zgodovino!

In če se drugi ne pobrigajo za izboljšanje teh razmer, krščanski starši moramo reči svojo odločno besedo! S poganizmom, pa če je tudi pobaran z nacionalnim ali magari s krščanskim lakom, svojih sinov in hčera ne bomo dopustili zastrupljati! — Oče.

Mala kronika

★ Času primerno. Kakor poroča »Osservatore Romano« je izdal prefekt rimskega mesta naredbo, ki določa za kopalno sezono sledeče: Kdor boče postavi in v odprtosti kopalnice in kabine za kopalne goste, mora dobiti poprej obsestveno dovoljenje. Kabine za moške in za ženske morajo biti tako ločene, da je prehod od ene na drugo stran izključen. Kabine morajo biti od vseh strani zaprte in sicer tako, da je tudi od zgoraj zabranjen pogled. V oddelku za žensko morajo biti nastavljene samo ženske čuvajke. Otroci od 15. leta smejo priti v kopalnice samo s spremstvom staršev, bližnjih sorodnikov, ki strogo nanje pazijo. Gosti v kopalnici morajo nositi dostojno kopalno obleko: moški primerne kopalne hlače, ženske pa kopalno obleko, ki pokriva telo docela od ramen do kolen. Strogo je prepovedano, izven kopalnice lažiti ali prihajati v družabne prostore ter v okrepčalnice samo v kopalni opremi. Najmanj se zahteva kopalni plašč. (Nadaljnji predpisi določajo, kako morajo lastniki kopalnic skrbeti za varnost itd.) — List dostavlja: Soglašamo popolnoma s temi navodili, ki modro urejajo kopalniško življenje ter določajo tudi primerne kazni za vse, ki bi jih kakorkoli kršili. Če bodo poklicani organi pazili, da se bodo navodila vpoštevala, bo v moralnem, pa tudi v gnetnem oziru dosežen lep uspeh, saj se bo potem kopalniško posluževalo v večji meri zlasti dostojno občinstvo. — (Lastniki kopalnic — premišljajte!)

★ Minister za gradnje Filip Trifunović je večeraj odpotoval na inspekcijo poljanov. Pri tej priliki bo minister obiskal ustanove svojega resorja in si ogledal dela pri gradnji železniške proge Kraljevo—Raska—Kosovska Mitrovica in traso železniške proge Kursulija—Pristina. Nato se minister čez Niš vrne v Beograd. (AA)

★ Delavski tabor v Sostrem. V nedeljo 20. julija bo pri Sv. Lenartu v Sostrem tabor krščanskega delavstva. Na tem taboru se zberejo predvsem naši organizirani papirničarji. Sv. maša bo ob 10. Po maši bo pred cerkvijo tabor, na katerem govoriča Pitako Vilko in Zvezek France. Vabljeni vsi prijatelji.

★ Dijaki srednjih šol, predvsem iz humanističnih gimnazij, ki so z dobrim uspehom dovršili vsaj štiri razrede ter čutili v sebi veselje za samostojno življenje in za apostolsko delovanje, so vabljeni v kapucinski red. Po četrtim gimnazijskem razredu vstopijo lahko takoj v noviciat, kjer prejmejo redovno obliko in se vpeljejo v redovno življenje. Po enem letu poskušnje ali noviciata napravijo navadne obljube za tri leta in potem slovesne obljube za vedno. Tisti, ki svojih gimnazijskih študij še niso končali, jih morajo potem nadaljevati in dokončati. Ves nadaljnji študij v samostanu je popolnoma brezplačen. Nato študirajo štiri ali pet let bogoslovja ter so navadno že po tretjem letu bogoslovja posvečeni v duhovnike. Tisti, ki so dobro nadarjeni in imajo veselje do študija, gredo lahko nadaljevati svoje študije v Rim ali pa na kako drugo inozemsko vseučilišče, da se še bolj izobražijo ter si pridobijo doktorsko čast. Za sprejem je treba pisati na sledeči naslov: Kapucinski provincijalat v Celju.

★ Belgrajski dijaki v Pragi. Včeraj je prispevala v Prago skupina dijakov belgrajskih gimnazij pod vodstvom Dušana Bučkovića, tajnika ministrstva prosvete. Jugoslovanski gimnazijci ostanejo v Pragi 14 dni, nakar prirede ekskurzijo v letovišče Inke na bregu Sazave. Temu potovanju srednješolcev je smoter zbliževanja jugoslovanskih in češkoslovanskih študentov.

★ Zidarjem in tesarjem, ki se nameravajo vpisati na Gradbeno-rokodelsko šolo na tehniški srednji šoli v Ljubljani, javlja šolska uprava, da se bo sedanja šola, ki je trajala tri leta po pet mesecev od 1. novembra do 31. marca, s prihodnjim šolskim letom preobnavila v dveletno Gradbeno-dolovodsko šolo, ki bo trajala dve polni šolski leti od začetka septembra do konca julija. Sedanja učenci, ki so dovršili drugi razred, bodo seveda še po starem nadaljevali šolo v tretjem razredu od 1. novembra 1930 do 31. marca 1931. Za nove učence pa se bo pričel pouk začetkom septembra. Novi učenci naj se prijavijo pri direktorju tehniške srednje šole v Ljubljani pisмено že do konca tega meseca. Prijavi naj priložijo izpustniško ljudske šole, učno pismo o izučenih obrti (pomoniško pismo) in izpričevala o obrtni nadaljevalne šole in eventualna druga šolska izpričevala.

★ Poročila o stanju poljedelstva je treba hitro odpravljati. Poljedelsko ministrstvo prosi, da bi pošte pazili na hitro odpravo poročil o stanju poljedelstva, ki jih pošiljajo okrajni kmetijski referenti pristojnemu oddelku banske uprave, a ta zopet poljedelskemu ministrstvu, katero potem na osnovi teh poročil sestavlja in objavlja za našo in za tujo javnost petnajstodnevne izkaze o stanju našega poljedelstva. Ministrstvo za gradbe pa naroča, da morajo pošte pošiljke s poročili o stanju poljedelstva odpravljati brez zadrževanja po najhitrejši poti, da bi pravočasno prišla v roke našim slovnika in s tem dosegla svoj namen.

★ Otvoritev brzojava in telefona v Mirni peči. Dne 21. junija 1930 sta bili na pošti v Mirni peči otvorjena javna telefonska govornilnica in brzojavna postaja s telefonskim obratom.

★ Otvoritev telefonske relacije Maribor—Grieskirchen, Gallsbach. Z odlokom ministra za gradbe se je otvorila telefonska relacija med centralama Maribor in Grieskirchen in njeno pomožno centralo Gallsbach. Pristojbina za navadno govorilno enoto je 42 Din 90 par.

★ Pojasnilo. Na dopis z Višnje gore v »Slovenec« z dne 13. julija zakaj ni narejeno 200 korakov ceste pri viaduktu na cesti Višnja gora—Polica, sporočam gosp. dopisniku, da zato ne, ker banka in železniška uprava še nista mosta kolodirali. Z delom potem takoj pričnem. — Erjavec, načelnik cestnega in gradbenega odbora.

★ V »Službenih novinah« št. 155 od 11. julija t. l. je objavljen »Zakon o konvenciji med našo državo in kraljevino Madjarsko o izročanju krivcev in medsebojnem sodnem podpiranju v kazenskih zadevah«, dalje »Zakon o sporazumu za ureditev vojnih dolgov napram republiko Franciji«, »Zakon o sporazumu za ureditev prejšnjih prejetih od Jugoslavije za zadnjih pet mesecev pete anuitete po Dawesom načrtu«, »Zakon o ustanovitvi (zadužbinah)«, »Zakon o noštrifikaciji diplom inozemskih univerz in visokih šol«, »Zakon o izmenjavih in dopolnitvah v zakonu o osnovnih šolah od 5. decembra 1929«, »Zakon o posebnih določilih na plačo uradnikom resora ministrstva za notranje posle« in »Zakon o razdelitvi in vplačevanju doklad na neposredne davke za trgovske, industrijske in obrtne zbornice«.

★ Posmrtnica. V nedeljo 13. t. m. je po dolgi, mučni bolezni na posestvu v Skradu preminula blaga gospa Marija Lončaričeva, soproga tudi v Sloveniji obče poznane in uglednega velepodjetnika g. Josipa Lončariča. Ob smrtni postelji jo obkrožujejo svoji kot najboljšo mater in vzorno soprogo, vsa okolica pa kot veliko dobrotnico. S svojo srčno dobroto, z izredno ljubeznijo in z veliko udanostjo, biti v pomoč vsem bednim in revnim, je uživala obče spoštovanje. Veličasten pogreb v ponedeljek 14. t. m. v Skradu je dal vidnega izraza temu spoštovanju. Pokojnica je bila žarišče daleč

na okoli znane Lončaričeve hiše. Nad njeno gomilo se je porosila marsikatera solza z zdihlajem: prežgoda si šla od nas. Goboko užalošeni rodbini našo sožalje.

★ Nesreče. Kraševac Franc, šolski učenec iz Osrečja pri Smarjeti, je ravno ko je mati kladla gnoj, prišel k njej od zadaj. Ko je vrgla gnoj, je zadela z vilami, ne vedoč, da je sinček zadaj, tako nesrečno dečka v nogo, da so se mu vile zasadile globoko v podkolenje ter so ga morali prepeljati v kandijsko bolnišnico. — Glelni Tudijski Stefan iz Dol. Polja se je sukal okoli štedilnika, na katerem je mati ravno pripravljala krop za pranje perila. Na čuden način pa se je z glavo zadel ob lonec, iz katerega mu je briznila voda na vrat in glavo, da je moral zaradi opekline iskati pomoči v bolnišnici. — Brenčič Ivan iz Mirne peči je nakladal les v vagon. Pri prebujanju sunku pa se je zalzel ob steno vagona s tako močjo, da se je težko poškodoval.

★ Širša požarna nesreča v Gospiču. V mestu Gospiču je v nedeljo zjutraj zgorel hlev Tomislava Tomljenovića, trgovca v Gospiču, skupno z različnimi gospodarskimi stroji in trgovskimi skladišči. Škoda znaša 300.000 Din, dočim je bil hlev zavarovan samo na 20.000 Din. Nesreča pa je še večja, ker se je pri tem požaru smrtno ponesrečila Tomljenovića pomočnica Julka Zulović, vdova finančnega preglednika in mati 4 otrok. Prišla je prva na pomoč in se je v jutranjem mraku zadela na dvorišču ob električno čico, katere tok jo je takoj usmrtil. Na pomoč ji je prišel sam Tomljenović, ki bi ga pa elektrika tudi kmalu ubila, da ga niso ljudje v zadnjem trenutku rešili. Požar so pogasili vojak, ki so prišli na pomoč, dočim so gospiški gasilci — zaspi.

★ Ponesrečen motorist. Na trojanskem klanecu se je ponesrečil lesni trgovec gosp. Rudolf Hribar. Vozil se je z motornim kolesom proti Ljubljani, na ostrem ovinku pa se je zalzel vanj neki avtomobilist. Hribar je težko poškodovan in so ga morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico.

★ Zivalske kušne bolezni v dravski banovini. Po stanju od 10. julija je v dravski banovini 41 slučajev avinske kuge, 28 svinjske rdečice, 6 pasje stekline in 5 slučajev vraninega prisada.

★ Vreme. Včeraj dopoldne je bilo jasno vreme, popoldne se je nekoliko pooblačilo. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 30, v Beogradu 29, v Splitu 27, v Sarajevu 26, v Zagrebu 20, v Mariboru 19,8, v Ljubljani 17 stopinj. Včeraj zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 761,9 mm, temperatura je znašala 10,4 stop.

★ Natečaj. Vojna akademija potrebuje stalnega vojnega profesorja za srbsko-hrvatski jezik. Za razpisano mesto pridejo v poštev profesorji državnih gimnazij in realk ali univerz, pa naj so isti sedaj v državni službi ali že upokojeni. Prošnje je vložiti v upravno vojno akademijo v Beogradu do 31. julija t. l. — V zrakoplovno podčastniško šolo v Novem Sadu bo sprejetih letos 100 gojencev.

Ne prenesete voznje

po železnici, na parobrodu, avtu, ker Vas napada SLABOST, OMO-TICA, ali se ONESVESTITE? Vzemite seboj brezpogojno steklenico »ALGE«, nadrgnite si z njo čelo in senca. »ALGA« Vas bo poživila. Voznja Vam bo užitek. ALGA v lekarnah in drogerijah Din 16.—.

Kandidati morajo biti naši državljani in ne smejo biti mlajši od 17. in ne starejši od 21. let. Prošnje je dostaviti poveljstvu zrakoplovne podčastniške šole v Novem Sadu 4 najkasneje do 1. septembra t. l. Ostali pogoji in katere priloge je priložiti prošnji v prvem in drugem slučaju je razvidno iz »Službenega vojnega lista« št. 27 od 11. julija t. l.

★ Pevskim društvom priporoča Jugoslovanska knjigarna sledeče skladbe: **Adamić Emil:** Nočne pesmi: samospevi za nizki glas s klavirjem; 24 Din. — **Adamić Karlo:** Slovenski akordi I-II. zvezek moški in mešani zbori. Vsaka zbirka 30 Din. — **Aljaž Jakob:** Mešani in moški zbori I-VIII. zvezek (II. zvezek je razprodan) po 10 Din, IX. zvezek 16 Din. — **Bajuk Marko:** Slovenske narodne pesmi za moški, mešani in ženski zbor, IV. zvezek 16 Din, V. zvezek 18 Din. — **Narodne:** 10 pesmi moški, mešani in ženski zbor, 14 Din. — **Balutka-Simončič:** Pesmarica moških zborov, 36 Din. — **Družović Hinko:** Lira. Pesmarica za moški zbor, I-II. zvezek po 28 Din. — **Gram Anton:** Peti venček slovenskih narodnih pesmi za moški in mešani zbor, 16 Din. — **Hladnik Ignacij:** Desetero moških zborov, 20 Din.

★ Avto Škoda — zmagovalce pri tekmovanju v zanesljivosti. Avtomobil Škoda so položili dne 22. junija t. l. velik izpit zanesljivosti od Böhmerwolda na polji, dolgi 325 km. Bili so priče mnogih neuspehov in razočaranj na polih, ki se vijejo v serpentinah v krajih Böhmerwolda, ki so na nekaterih krajih v opasnem stanju. Avto Škoda je poslal na to tekmovanje, kjer so se nahajala tu in inozemska vozila kot tekmovalci svoje tri do štiri cilindrske kategorije. Tekmovala so 2 Teams Škoda in sicer 3 vozovi tipa »430«, 3 tipa »422« in en voz Škoda 4 B. Vseh sedem vozov je prevozilo to progo jako dobro in si prisvojilo s tem prvenstvo domačih tvornic avtomobilov. Kako sodi o tipu Škoda 430 inozemstvo, kaže izjava inž. F. Wittekinda: Model 430 s 1600 cm vsebine je štiri cilindrični motor, ki je po današnjih nazorih naravnost ideal, ki odgovarja zahtevam ekonomskih vozil za 4 do 5 oseb.

Ljubljana

Zoo in mestna občina ljubljanska

Z ozirom na poročilo pod naslovom »Zoo in mestna občina ljubljanska« blagovolite priobčiti nastopno poročilo z naše strani, tako da bo stvar pravilno in pravično pojasnjena.

Mestna občina ljubljanska je od prvega početka do danes simpatično pozdravljala načrte društva »Zoo« in je radi tega vselej tudi prošnji društva »Zoo« ustregla. Tako je prepuščala lani in letos ribnik ter tudi drugače pomagala, kolikor je mogla. Da se ima društvo »Zoo« boriti z velikimi težkočami, kakor vsako novo urejeno podjetje, je samoposebi umevno in je mestna občina to tudi uvaževala. Tako je lanske leto čisto mirno prežrla veliko nerednost, ko je društvo dobilo volka in ga potem, ko je poginil, v odprtem zaboju položilo ob vogal drsališnega paviljona, da se je tamkaj razkral in da so lezli po njem črvi samo zato, da je strežnik Zoa dobil črve za ptičjo hrano. Omenjamo, da se je na tej gnolbi paslo na stotine muh in da je bilo to početje skrajno nevarno in je nasprotovalo vsem najprimitivnejšim razmeram higijene, oziroma zdravstva.

Letos pa so se zopet pričele pojavljati pritožbe tako s strani mestnega vrtnarstva, ki je neposredni sosed ribnika, kakor tudi čuopisja. Teh pritožb mestna občina ni mogla preiti. Mestni magistrat jih je odkazal zdravstveno-policijskemu odseku. Navedeni odsek je prišel do prepričanja, da bi bilo občinski upravi sporo-

čiti, da Tivoli ni primeren za nastanitev Zoa, radi česar bi se moral Zoo iz Tivolija izseliti. Imel je pri tem v mislih, da bi si društvo »Zoo« poiskalo kak drug prostor ob Večni poti, ker so tam ribniki in prav primerni prostori, gotovo pa prikladnejši, kakor Tivoli, ki je v sredini mesta in kjer različni nedostaki, ki so s takimi napravami združeni, manj ogrožajo prebivalstvo, kakor pa v okolišju Bleiweisove ceste.

Dopis, katerega se je poslalo društvu »Zoo« glede nerednosti, pa ni kratkotalno slonel samo na poročilu tukajšnjega časopisja in na nadzornika mestnih nasodov, temveč tudi na ogledu načelnika zdravstveno-policijskega odseka in gospodarskega urada: vseh članov odseka ni bilo treba vabiti, ker so pri seji izjavili, da so si sami ogledali Zoo in isto je izjavil tudi mestni fizikat. Mestna uprava ljubljanska gotovo pozdravlja Zoo. Radi tega pa, ker je mestni magistrat samo pozval društvo »Zoo«, da odpravi nedostatke, še ni treba, da bi se institucija, ki je velikega pomena za Ljubljano, kasirala. Mestna občina, ki mora vršiti zdravstveno-policijsko službo, ne more kratkotalno odobravati vsake stvari, če je s kulturnega stališča še tako potrebna, če pa ima svoje nedostatke. Pravično in potrebno je, da se nedostatki odpravijo, nakar se šele more naprava razvijati in se mesto z vso vneto zanjo zavzeti.

Mr. R. Sušnik, obč. svetovalec.

Pojasnilo

Gospod Ivan Hribar je v zadnji seji občinskega sveta izročil javnosti med drugim tudi zapisnik seje upravnega sveta »Splošne maloželezniške družbe d. d.« z dne 16. junija 1928. V tej seji je g. dr. Vidmar stavil predlog, da Maloželezniška družba prevzame vseh 18 milijonov nominalne obli-gacijskega posojila glasom neke ponudbe ter da se najkasneje do 17. junija 1928 pisмено to javi mestni občini.

Ta predlog je bil sprejet pod pogojem, da ga do 20. junija odobriša oba večinska kluba občinskih svetovalcev.

Kot je razvidno iz nadaljnjih navedb gospoda Hribarja, se je navedeni predlog kot definitiven sklep izvršil.

Da ne bi kdo napačno mogel bivšemu klubu občinskih svetovalcev SLS nalagati odgovornosti za izvršitev tega sklepa, moram izjaviti, da navedenega predloga g. dr. Vidmar biviši klub občinskih svetovalcev SLS nikdar odobril ni in sploh ni bil o takem predlogu v fitem času obveščen. Za te in druge sklepe in ukrepe Maloželezniške družbe in mestne občine je biviši klub občinskih svetovalcev SLS zvedel šele, ko so bili že izvršena dejstva.

Ljubljana, 14. julija 1930.

Dr. Miha Krek,

načelnik bivšega kluba občinskih svetovalcev SLS.

○ Oklie. V dneh od 1.—4. avgusta t. l. se vrši v Ljubljani ob priliki proslave 60letnice Ljubljanskega prestopovnega gasilnega in reševalnega društva Vseslovenski gasilski kongres. Vsa društva Jug. Sveze — Ljubljana se v velikem številu udeležijo kongresnih slavnosti. Poleg teh pridejo omenjene dni v Ljubljano v večjem številu tudi člani raznih gasilskih zajednic iz vseh delov naše države. Prijavljenih je tudi večje število inozemskih zastopstev, predvsem iz bratske Češkoslovaške, ki se udeležijo kongresa v prav častnem številu. Udeležba na kongresu bo predvidoma tedaj precej velika, tako od strani gasilstva kakor tudi ostalih gostov. Stanovanjski odsek Kongresnega odbora J. G. Z. Ljubljana ima nalogo, preskrbeti vsem tem množicam in v prvi vrsti raznim delegatom,

bodisi iz naše države, kakor tudi iz inozemstva, kolikor mogoče udobna stanovanja. Ljubljana se je ob podobnih prilikah že vedno izkazala s svojo prav slovensko gostoljubnostjo in požrtvovalnostjo, tak pri sprejemih, kakor tudi pri nastanitvi tujih gostov. Ljubljana se je tudi vedno zavedala važnosti ustanove prostovoljnih gasilskih mož, ki so vsak hip pripravljeni tvegati svoje življenje za dobrobit in spas svojega bližnjega. Apeliramo zato na vse Ljubljančane, da nam pri tej veliki slovesnosti — ko bo celokupno naše gasilstvo prvič v Ljubljani v tako velikem obsegu manifestiralo za svojo vzvišeno bratsko idejo — pomagajo spraviti vse te naše številne goste pod streho. Vabimo vse meščane, da nam prijavijo vsako prosto sobo ali razpoložljivo postelj (tudi divan). Oddana prenočišča bodo nastanjenji plačali takoj pri prihodu na stanovanje. Tozadevne prijave je poslati, oziroma javiti v mestnem ekspeditu na magistratu (Mestni trg št. 27, III.) med običajnimi uradnimi urami od 8.—14., kjer se dobe tudi potrebni formulariji. — Stanovanjski odsek kongresnega odbora J. G. Z. Ljubljana.

○ Preselitev. Upravništvo »Službenega lista kraljevske banke uprave Dravske banovine« se je preselilo iz tiskarne »Merkur« v Gradisce št. 4, telefon št. 3069.

○ Kap pri delu. Včeraj ob 9 zjutraj je v tobačni tovarni zadela kap 41letno delavko Cecilijo Marinčič. Poklican je bil reševalni avto, ki pa se je moral vrniti prazen, ker je Marinčkova bila že mrtva. — Malo pred 9 zjutraj je v Knafličevi ulici zadela kap upokojenega magistratnega uradnika Franca Mulačka. Reševalni avto ga je nezvestnega prepeljal v bolnišnico. Bajje je Mulačka zadela kap na možgane.

○ Nagla smrt. Sin posestnika in tovarnarja Alojzij Heufel na Viču je obiskal v nedeljo svoje zaročenko P. K. na njenem stanovanju. Okrog pol 11 pa mu je nenkrat prišlo slabo in zgrudil se je na klop v sobi ter hip nato umrl. Policija je preiskala slučaj in ugotovila, da je Heufel umrl za posledicami bolezni, za katero je bolehal že dalj časa. Truplo so vzeli njegovi svoji na svoj dom.

○ Dva sumljiva. V nedeljo sta padla ljubljanski policiji v roke dva nevarna mladenčca. V klet stavbe pošne hranilnice se je utihotapil 22letni Rudolf W. Goflj je morda velike načrte, vendar pa so ga ozvalili in aretirali. W. se je nato

Predilska in kočevska železnica

Trst, 13. julija.

V tržaških gospodarskih krogih je zbudil veliko pozornost sestanek na Sušaku glede spojitve Ljubljane s Sušakom po že začetni progi Kočevje—Vrbovsko. Listi prinašajo podrobna poročila o sestanku. Ker promet skozi Trst čedalje bolj pada in je Sušak že danes, ko je le neposredno zvezan s Slovenijo, odtegnil Trstu mnogo prometa, zlasti lesnega, je vest o gradbi nove železnice hudo zadela Tržačane. Jugoslovanska izjava skozi Postojno na Trst okoli 400.000 ton blaga in zguba tega dotoka bi pomenila za tržaško pristanišče veliko škodo. Toda Trst se je pričel bati tudi za svoje daljno ozadje in Tržačane vznemirja predvsem ustvarjanje slovenske jadranske zavesti, ki da hoče obdati Trst z železnim obročem; s posebnim poudarkom se omenja zanimanje češkega kapitala za Jadran. »Neprijetno razpoloženje Jugoslovancev napram italijanskim pristaniščem in predvsem proti Trstu«, piše neki list, »nima zlih posledic toliko za odnosaje z Jugoslavijo, kolikor za odnosaje z državami, ki ležijo za Jugoslavijo in na katere pritiskajo Jugoslovani, da bi speljali tradicionalni promet od Trsta v svoje luke.« »Piccolo« toži, da v nasprotju z izrednim zanimanjem Jugoslovancev za ta vprašanja ne kažejo italijanski javno mnenje in »žalobig tudi visoki krogi« nikakršnega zanimanja za položaj Trsta; pozablja se politična in gospodarska naloga Trsta za italijanstvo in tržaški problem ne zavzema pri Italijanih več tistega mesta, ki bi mu šlo tudi radi zgodovinskih posledic, ki jih utesne imeti. »Edino s predilsko železnico«, piše »Piccolo«, »je mogoče zavezati protiitalijansko politiko, katere os teče skozi Prago in Beograd.« — Misel o predilski železnici sproži tržaški Italijani vselej, ko je na dnevnem redu tržaška kriza. To naj bi bil tisti čudodelni lek, ki bi rešil Trst, kakor se je prej dolgo časa pričakovala rešitev od proglasitve Trsta za svobodno luko, dokler ni rimska vlada izrekla končnoveljavnega ne. Tudi predilsko železnico je Rim odklonil. Stroški za to železnico, ki naj bi tekla od Tolmina v Zilsko dolino in vezala Trst z Beljakom, bi znašali okrog poldruga milijardo in železnica bi se nikdar ne izplačala. Na drugi strani se gradnji protivijo Benečani, ker bi radi ne trpela zveza Beljak—Trbiž—Višnem in dalje v Benetke. Predilska železnica nima za Italijo pomena, ker ima Italija prav preko Trbiža direktno zvezo z Avstrijo in tudi Trstu samemu, ki se hoče sprostiti šikan in zavlačevanja prometa od strani sovražnikov ob meji, ne bi mnogo koristila. Praga Jesenice—Podbrdo je prekratka, da bi mogla Jugoslavijo, četudi bi hotela, škodovati Trstu s tarifno politiko; lahko trdimo tudi glede proge Maribor—Rakek. Rimska vlada se tega dobro zaveda in kliče na pomoč, ki prihaja Piccolo iz dna duše v skrajni potrebi spriti teh pojavov, ne bo našel odnueva in Rimu.

Koledar

Torek dne 15. julija: Vladimir, kralj; Razhod sv. apostolov; Henrik, cesar.

Osebnosti

— **Diplomski izpit** na višji pedagoški šoli v Zagrebu so napravili v roku od 1. do 15. t. m. sledeči absolventi 8. semestra: iz filozofske pedagoške skupine: Anica Černeš, S. Bernardeta Novčan, Marija Smid, S. Emanuela Zunkovič; iz filološke historične skupine: Danica Glinšek, Alfonz Gorup; iz prirodno matematične skupine: Ema Trobej-Miklavčič, Joško Trobej.

— **Izpit** so napravili za čim aktivnega konjeniškega podporočnika komencijski narednik Viktor Rugele; za čim rez. vodnega podporočnika kaplari-dijaki Josip Voršič, Vladimir Kante, Leo Pompe, Peter Strohal, Albert Vajs in Branko Jović in za rez. nižjega vojnega uradnika IV. razreda sodne stroke Anton Jakopič, Franc Colarič in Nikolaj Dilber.

Novi grobovi

† **Umrl** je v Begunjah na Gorenjskem po dolgem bolehanju Ivan Terlej (Dermastjev) v dobi 20 let. Prud dvema letoma se je izučil mizarstva, a ga je kruta jelika takoj položila na bolniško posteljo. Prizadeti družini naše sožalje!

LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35

Abiturientje. Opozarjamo vas na enodnevne abiturientske tečaj, ki ga priredi Slovenska dijaška zveza, oz. Akademski zveza v Ljubljani en dan pred akademskim zborovanjem, t. j. v nedeljo, dne 20. julija. Abiturientje imajo tako priliko, da za razmeroma neznačen strošek prisostvujejo II. kongresu slovenske katoliške akademskem mladine, oz. še prej akademskega zborovanja. Prehrana za vsa čez od 20. do 27. julija stane 50 Din, vožnja je polovična, stanovanje zastoj. Prijavit se najkasneje do petka, 18. t. m. na naslov: Poltoker Mirko, abs. lurr., Univerza, Ljubljana. Prihod v Ljubljano v soboto popoldne.

Beg iz ječe

Često je čitati poročila o uporih v velikih kaznilnicah Amerike, Francije, pa tudi drugod. Beg iz ječe pa je na dnevnem redu. V vsakem kaznjencu živi misel na beg in v ta namen neprestano kuje načrte. Nedavno se je o tem vršila neka anketa, ki je podala zanimive podrobnosti.

Beg iz ječe ni lahka stvar, saj ga ovirajo arhitektova umetnost v zgradbi sami, potem dobro premišljen režim odnosno hišni red po

Rabindranath Tagore in njegov nečak (levo). Slavni indijski pesnik je zopet prišel v Evropo in se tačas mudi v Berlinu. Topot namerava Tagore proučiti mednarodni položaj dijaštva — sam je vodja velikega indijskega vzgojevališča, Tagore, ki je tudi slikar, hoče topot v Evropi razstaviti tudi svoje risbe in slike.

kaznilnicah, narava in mnogo drugih okolnosti. Politične kaznjence zapirajo navadno po kaznilnicah na otokih: St. Angelo v Rimu, Tower v Londonu, Petropavlovsk in Schlusburg v Rusiji, francoski Vražji otok sredi oceana itd. Sibirske ječe obdaja na stotine vrst daleč tajga. Toda vse to ni pomagalo — kaznjenci so kljub temu uhajali in še uhaajo na svobodo.

To je tem bolj čudno, ker kaznjencem ne puščajo v ječi ne denarja ne civilne obleke, ne žepnega noža in sploh nobenega orodja. Pa se vendar dogajajo slučajji, ko se kaznjenci preoblačijo, prekopavajo zidove, izkopavajo podzemeljske hodnike, napadajo paznike in straže itd. Kako se morejo po kaznilnicah urejati cele garderobe ženske in moške obleke? Kako more kaznjenc pobegniti v obleki preiskovalnega sodnika in z njegovo aktovko v roki? Kako se more kaznjenc preobleči za policajca, žandarma, si obriti brado in brke, dobiti v roke pilo, lopato, ključje, lestve iz vrvi in vse mogoče drugo orodje in priprave? Obup je iznajdljiv in pripravljen tvegati vse.

Nedavno so v Rusiji sodili kaznjence, ki je že sedemkrat ušel. Prvič je pobegnil iz Sibirijske. Podnevi je prepilil omrežje na oknu in ga nato zalepil s kruhom; rano zjutraj je skočil z okna, potegnil k sebi na nekak način čoln, se prepeljal na drugo stran reke in stekel na postajo, kjer je stal vlak. Tu se je pri parnem stroju brž namazal z ogljem in oljem, igral vlogo kurjača in se stoječ na tenderju vozil 250 vrst. Tako je dospel do domače vasi, kjer se je opil. Nenadoma pa so navalili v vas vojaki, ga prijeli in odvedli s seboj. Ko so potem v neki kolibi počivali,

je begunec enemu izmed vojakov otel puško in ga ustrelil, drugemu je s kopitom razbil glavo, začel streljati in izzval splošno paniko. Tu je v hitrici pograbil nekoliko revolverjev in dve ročni granati, skočil na konja in znova ušel. Kaj vse je nato preživel! Skrivati se je moral po kanalih, bresti po vodi; toda najneverjetnejše stvari so se mu zopet pripetile v zaporu:

Po večernem pregledu je poklical paznika in ga prosil za neko uslugo. Komaj so se vrata odprla, se je bliskovito vrغل na paznika, ga podrl na tla in zvezal ter mu zapretel, da ga zakolje kakor pišče, če le pisne. Nato se je lotil straže na hodniku, mu vzel revolver, ga potegnil v svojo celico in ga zvezal. Obema svojima ujetnikoma je ponovno zapretel, da ju ubije, če se le ganeta. Potem je šel in zmagal vratarja, slednjič pa pisarniškega ravnatelja. Besnel je kakor zverina, a delal je pri tem spretno in premišljeno. Sedaj so navalili tudi drugi kaznjenci in hoteli ravnatelja linčati. Toda kolovodja je potegnil revolver in zagrozil, da bo vsakega ustrelil, kdor bi se ravnatelja dotaknil. »Hočem vam pomagati, da uide, toda kri se pri tem ne sme prelivati,« je dejal. Beg se je mnogim posrečil, toda polagoma so vse zopet polovili, ne izvzemši kolovodje. Ko so stali pred sodiščem, je kaznilniški ravnatelj izjavil, da mu je vodja upora rešil življenje, kar je tega rešilo od smrtnih obsodbe.

Izkušeni kaznjenci begunci, ki so že večkrat ušli, se zelo jeze, ko čitajo romantične opise bega iz ječe. Pravijo, da tak beg ni nikaka igračka, marveč prava veda. In skoro imajo prav, kajti iz ječe je mogoče pobegniti le po velikem predhodnem umskem naporu, po zapletenih pripravah in ponovnih »izkušnjah«. Begunec potrebuje med drugim tudi mnogo igriškega talenta; ni dovolj, da se preobleče, marveč mora znati svojo vlogo tudi pravilno odigrati.

Nekoč so prignali skupino političnih krivcev na policijski komisariat, da jih zaslišijo. Na dvorišču komisariata se je nahajalo stranišče. Med aretiranci je bila tudi neka Juna Lehman. Imela je na sebi dragoceno obleko, na glavi klobuk s pajčolanom in na rokah rokavice do komolcev. Prosila je, da bi smela na stranišče. Dovolili so ji, a dva orožnika sta zastražila vrata. Ker je le predolgo ni bilo ven, je orožnik potkal na vrata, a nihče se ni oglasil. Ko so vrata odprli, je bil prostor prazen. Šele sedaj so se spomnili orožniki, da je neposredno po vstopu Juna Lehman prišla iz stranišča brhka služkinja v belem predpasniku in kratkih rokavih, ki se je orožnikoma koketno nasmehljala in odšla svojo pot. Bila je Juna Lehmanova. Elegantno obleko in klobuk so našli v stranišču na tleh.

Od časa do časa se dogovore za beg iz ječe cele skupine kaznjencev. Tako se je zgodilo l. 1907 v sebastopoljskih zaporih. Načrt je bil naravnost fantastičen in se je mogel poroditi samo v glavah do norosti drznih ljudi. Edenindvajset kaznjencev je o belem dnevu uteklo skozi prekopani zid. Beg je uspel.

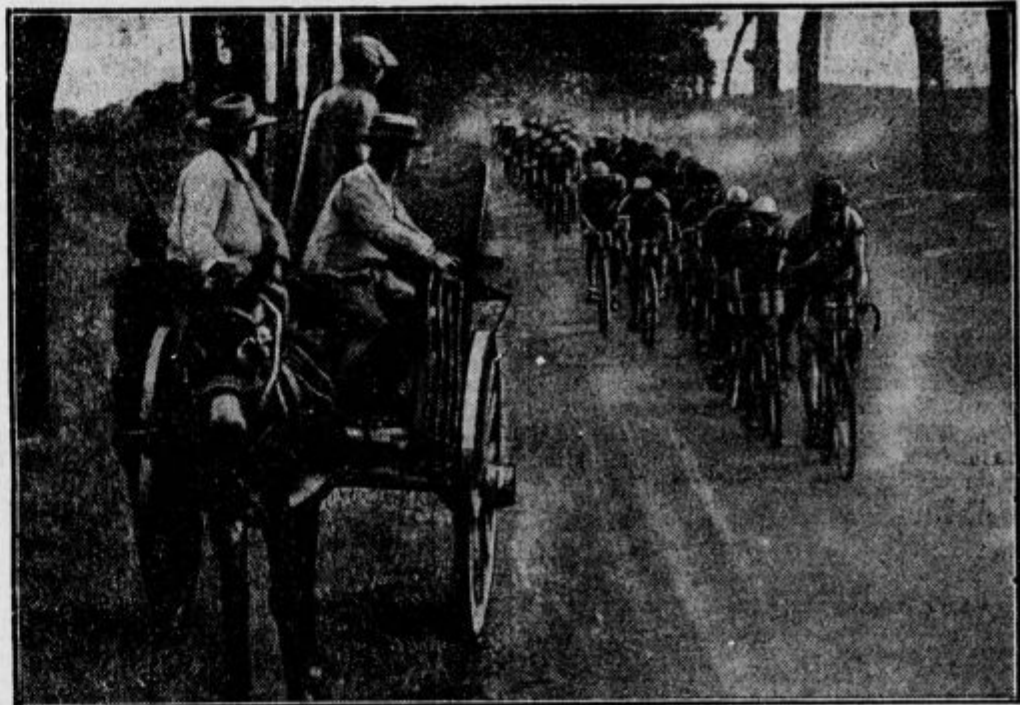
Podobno predzren je bil beg iz aleksandrovskih ječe. To je bil že prav vojni pohod, ki se je pa za romantične begunce nesrečno končal. Sredi meseca marca se je bilo dogovorilo približno deset kaznjencev, da skupaj pobegnejo. Načrt je bil tak, da bi pobili paznike, udrli v stražnico, se polastili orožja in z rdečo zastavo in revolucionarno pesmijo zapustili ječo in se izročili svobodni tajgi. Do začetka aprila so pridobili za svoj načrt še 50 drugih kaznjencev. Razdelili so se na pet oddelkov: prvi naj bi pobil paznike, drugi stražo, tretji udril v pisarno in ubil ravnatelja, četrti oddelek naj bi nabavil bombe in zastavo, peti pa hrano, obleko in obutev. Toda

Holandska prestolonaslednica Juliana, v krogu švedski princ Sigvard, drugi sin švedskega prestolonaslednika; njune zaroke pričakujejo te dni.

s svojim načrtom niso imeli sreče: bomb sploh niso mogli dobiti; razen tega so jim straže pobrale linske nože, kompas in zemljevid; ostali so jim samo trije noži. Kljub temu so beg poizkusili; pri tem so bili ubiti štirje kaznjenci; vsega je ušlo 16 kaznjencev, ki so jih pa razen enega vse zopet polovili in jih obsodili na smrt.

Znana ruska revolucionarka Marija Spiridonova pripoveduje, kako so se bili kaznjenci v neki celici nerčinske ječe dogovorili, da izkopljejo podzemeljski hodnik in pobegnejo na svobodo. To je bilo strašno delo. Zemlja

Čelna skupina »Tour de France«, največje in najtežje cestne kolesarske dirke na svetu, katere se vdeležujejo tudi mnogostevilna inozemska zastopništva. — Proga je dolga 5000 km.

je bila zmrznjena in trda kakor kamen; morali so jo kos za kosom sekati ali drobiti. Delali so z dleti in sekirami ter s posebno olovnico, ki so si jo bili sami napravili. Orodje se je bilo hitro krhalo in treba ga je bilo pogosto ostriti. Da bi zamrzlo zemljo nekoliko zmehčali, so se posluževali razbeljenega železa. Kaznjenci so se morali pri delu neprestano izmenjavati, ker so pod zemljo kmalu izgubili zavest in jim je tekla kri iz nosa in ust. Pri vsem tem so morali kaznjenci nasproti stražnikom igrati vlogo popolne ravnodušnosti in toposti. Svobodo so drago odkupili.

Onstran smrtne črte...

Svojevvrsten roman je te dni izšel v nemškem jeziku pod naslovom »Onstran smrtne črte«. To je prevod knjige »Šizen vo koete«, ki jo je napisal japonski delavski voditelj Toyohiko Kagava, in je izšla v japonskem izvirniku v 500.000 izvodih. Mladi pisatelj je bil najprej student na eni krščanskih univerz na Japonskem ter se je tamkaj seznanil s krščanstvom. Kagava opisuje v knjigi svoj lastni razvoj pod vplivom krščanstva. Po težkih notranjih bojih se odpove junak romana lepi službi in osebni sreči v ljubezni in se povzpne do življenja, posvečenega ljubezni do bližnjega in žrtvam. Med najrevnejše in najzapuščenejše gre, deli z njimi svoj borni delavski zaslužek, svoj dom, svojo posteljo, in ne vpraša po priznanju in hvaležnosti. Sam se imenuje socialista, dela pa zavestno v duhu Kristusove evangelske ljubezni — čisto po zgledu prvih kristjanov in velikih izpreobrnjenec. Japonski denarni in politični mogotci sovražijo prijatelja in učitelja delavske raje ter ga spravijo pred sodišče. S tem se roman konča. Resnično nadaljevanje, ki ga živi Kagava, je pa veselejšje. Krščanski socialist Kagava se je v japonski javnosti uveljavil in je danes prvi voditelj japonskega delavskega gibanja.

Kdo prešteje narode in ljudstva...

Mednarodni statistični urad v Rimu je izračunal, da živi tačas na vsem svetu okroglo 1.936.579.000 ljudi. Od tega odpade okroglo: na Azijo 1.070.482.000, na Evropo 478 milijonov 124.000, na Ameriko 238.332.000, na Afriko 140.269.000 in na Avstralijo in Oceanijo 9.369.000 duš. Najbolj goste je naseljena Evropa, kjer pride na vsak kvadratni kilometer zemlje po 48,6 prebivalcev; potem sledi Azija s 24,8, Amerika s 5,5, Afrika s 5 in slednjič Avstralija z 1,1 prebivalca na kvadratni kilometer.

Povprečna obljudenost na zemlji znaša 13,3 ljudi na kvadratni kilometer.

Od l. 1920. se je pomnožilo prebivalstvo na zemlji za nad 125 milijonov duš, in to v Aziji za 58 milijonov, v Ameriki za 30 milijonov, v Evropi za 28 milijonov, v Afriki za 8 milijonov in v Avstraliji za 1.754.000 duš. Prirastek je znašal v Avstraliji 6,6 odstotka, v Aziji 3,7, v Evropi 2,5, v Ameriki 2,1 in in v Afriki 1,4 odstotka.

Po gostoti prebivalstva je na prvem mestu Kitajska, potem sledita Brit. Indija in Unija Sovjetskih republik, ki šteje 147.013.000 duš. Na četrtem mestu so Združene države Severne Amerike s 120.177.600 prebivalci, na petem Nemčija s 64.223.276 prebivalci.

Prava Japonska šteje 61.316.000 duš, s Korejo in ostalimi novimi pokrajinami pa 83.456.929 ljudi. Potem pride Nizozemska Indija z 49.350.630 prebivalci in Velika Britanija z okroglo 50 milijoni. Italija šteje 41 milijonov 153.000 duš, v inozemstvu pa živi 9 milijonov 300.000 Italijanov.

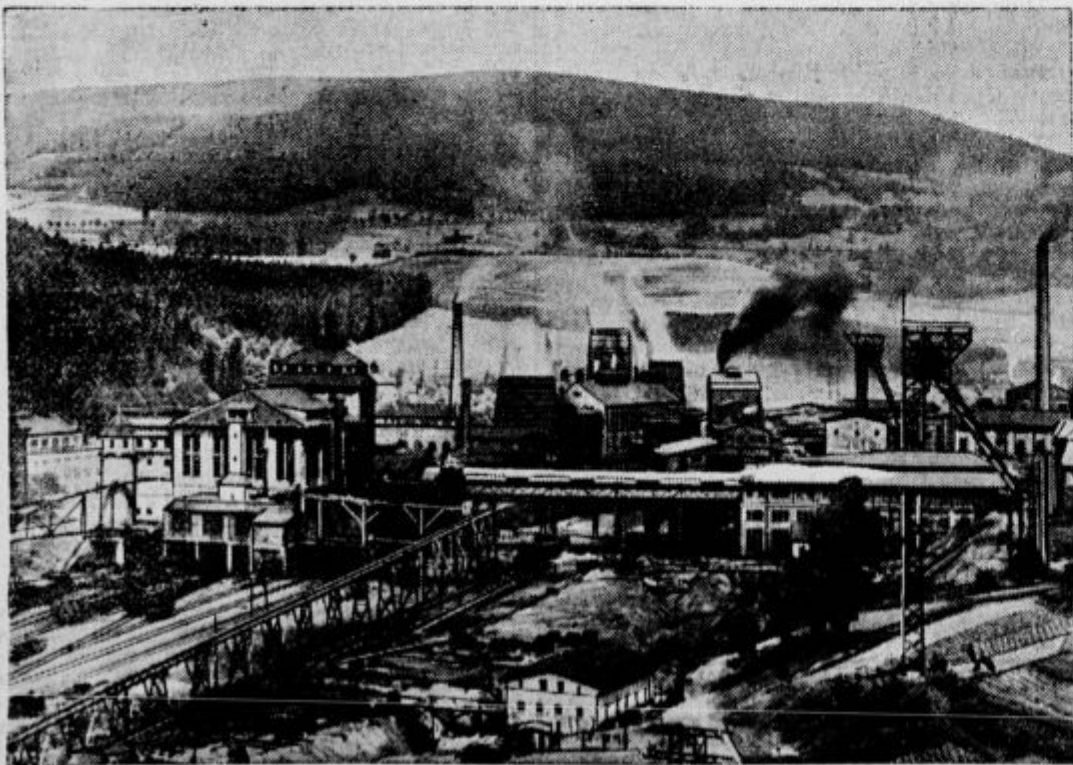
Nato sledi Francija, ki šteje 42 milijonov ljudi, Brazilija z 39.103.856, Poljska s 30 milijoni 312.973 in Španija z 22.444.156 prebivalci.

61letni novomašnik

Med letošnjimi novomašniki dunajskega nadškofijskega semenišča je par posebno zanimivih osebnosti. Tu sta predvsem dva bivša učitelja, stara sedaj po 34 let, ki sta se bila udeležila svetovne vojne, služila potem kot učitelja, pred štirimi leti pa šla v semenišče. En novomašnik je l. 1926. promoviral kot doktor modroslovja, nato pa se posvetil bogoslovju. Najzanimivejši med vsemi pa je upokojeni avstrijski polkovnik Hugo Richter, ki je sedaj star 61 let. Richter je v Brusilovi ofenzivi, ko je preživel strašno noč v močvirjih, napravil obljubo, da postane duhovnik. Ko je bil l. 1922. upokojen, se je začel učiti latinščine — v mladosti je dovršil realko — napravil dopolnilni izpit in vstopil v semenišče. Minulo nedeljo je bil v mašnika posvečen. novo mašo pa bo daroval prihodnjo nedeljo v župni cerkvi sv. Antona v okraju Favoriten.

Reševalno moštvo odhaia v Venceslavov rov

Venceslavov rov v Šleziji (ob češkoslovaški meji), kjer so plini ogljikove kislina zadušili nad 160 rudarjev. Smrt je nastopila hipno ter so vse ponesrečence našli še z orodjem v roki, kakor jih je sredi dela pokosila smrt.

O samoupravnih financah

V zadnjem času se mnogo razpravlja v slovenskem kakor tudi v srbskem in hrvaškem časopisu, in to ne samo v strokovnem marveč tudi v dnevnem, o samoupravnih financah, zlasti tudi o občinah. Kdor ima vpogled v današnje gospodarsko življenje naših slovenskih občin, mora biti vesel tega razpravljanja, saj je postalo to vprašanje v zadnjih letih zelo pereče. Pri tem pa se čuje večkrat mnogo netočnega; žal, celo krivičnega. »Jugoslovane« je objavil v petek dne 11. julija 1930 izvešč iz članka inž. Nedeljkič, načelnika generalne direkcije katastra, kateri da je naglasil dejstvo, da se vsa nejevolja ljudskih mas proti prevelikemu obdavčenju pri nas v nobenem slučaju ne nanaša na državne, pač pa na samoupravne, v prvi vrsti na občinske davčine. Ta gospod je napisal, kakor piše omenjena številka »Jugoslovane« med drugim tudi sledeče: »Naše občinske uprave, posebno one v zapuščenih krajih, so uvedle takšen finančni sistem, da bi iniciatorji tega sistema, če bi prišlo do preiskave, morali biti brez nadaljnjega izročeni sodišču. Pri tem postu se v prvi vrsti misli na razne občinske odbornike in svetovalce, ki ne poznajo niti najmanjše umerjenosti in uvidevanja pri razporedu osebnih izdatkov v breme občine.«

Ne bi se bavili s tem izveščkom, da ga ni objavil »Jugoslovane«, ki se smatra za glasilo dravske banovine in katerega prejemajo naše občine že od časa, ko je začel izhajati, ako ga niso odklonile, brezplačno do danes na vpogled, in da ni koncem svojega izveščka Nedeljkičevega članka napisal iz lastne iniciative, naj bi ta lekcija gospoda načelnika našla tudi pri nas čim največ razumevanja. »Jugoslovane« bodi povedano, da je s svojim izveščkom povzročil precej indignacije v obč. funkcijonarijih; s svojim dodatkom pa je naravnost storil veliko krivico slovenskim občinskim upravam. Besede kakor jih je napisal g. Nedeljkič o občinskih upravah, veljajo morda kje drugje, v dravski banovini pa danes gotovo še ne.

Piscu teh vrstic je precej dobro poznano življenje naših občinskih uprav na kmetih. V obrambo teh so napisane te vrste. Res je, da so danes občinske doklade oziroma naklade pri nas visoke, res pa je tudi, da so te v pretežni večini naših podeželskih občin edini dohodek. Da so danes one višje, kakor so bile svoj čas, je pa v prvi vrsti vzrok v tem, ker država zvrta vedno bolj svoja bremena na občine, dotacij za to pa občinam ne da nobenih. Naše občine se teh bremen ne branijo, ker vedo, da je to v interesu ljudstva, žele pa, da bi država prevzela tudi del, če že ne vseh izdatkov za posle, ki jih jim država nalaga nase.

Največji izdatek naših podeželskih občin je

bilo že doslej vzdrževanje šol. S tem, da morajo od 1. aprila t. l. dalje plačevati občine stanarino in kurivo učitelstvu, se bo ta postavka morala v občinskih proračunih v bodoče še znatno zvišati. Nagrade veroučiteljem je plačevala prej država, danes delajo to občine. — Druga visoka postavka v občinskih proračunih je ubožno skrbstvo, toda globo, ki so svojčas pripadale občinskemu ubožnemu skladu, so sedaj odpadle, ker jih sodišča zbirajo za vzgojne domove za propadlo mladino. — Globo radi cestno-policijskih prestopkov, ki so svojčas pripadale občinam, se danes stekajo v banovinski fond za popravilo cest. Prej so občine za vzdrževanje občinskih potov dobivale podporo od različnih strani, danes vsega tega ni več. Takih primerov je še polno.

Pretežna večina opravil, ki jih danes opravljajo naše občine, spada pod takozvani preneseni delokrog in občinski odbori v prvi vrsti vsled težkega gospodarskega položaja občina sploh ne pridejo do tega, da bi se udeleževali v svojem lastnem delokrogu.

Večino izdatkov, kakor že omenjeno, krijejo naše občine iz doklad na vino in žgane pijače, čemur gotovo ne bo noben pameten človek oporekal. Ker pa se od leta do leta manj pije, se niža tudi dohodek iz tega vira, in zato ne preostaje občinam drugo, kakor da nalože doklade na zemljarino, zgradinarino in pridobitno, t. j. na neposredne davke, s čimer pa je nemogoče enakomerno obremeniti vse občane.

V glavnem pa je v obrambo poslovanja naših občinskih odborov treba poudariti, da mora vsak občinski proračun odobriti banska uprava oziroma ministrstvo za finance, predno ga more obč. odbor izjaviti. S tem pa je dana najvišji upravni edinicam možnost in tudi dolžnost, da eventualne pogrešene sklepe občinskih odborov razveljavijo.

Končno še o razporedu osebnih izdatkov v breme občine raznih občinskih odbornikov in svetovalcev, ki ne poznajo niti najmanjše umerjenosti in uvidevnosti. Vsakomur je znano, da vrši nad poslovanjem županov oziroma občinskih odborov nadzorstvo banovinska uprava, kakor tudi, da o kaki korupciji v občinskem poslovanju na Slovenskem doslej še ne more biti govora. In še to: Vobče je uprava slovenskih podeželskih občin dobra in poceni. Nagrade, katere prejemajo župani za svoje poslovanje, se še od daleč ne morejo primerjati s plačili oseb na enako odgovornih mestih.

Če se torej premisli vse to, ne more biti pri nas — saj danes še ne — govora o potrebi kakke lekcije našim občinskim odborom, katero si je dovolilo glasilo dravske banovine »Jugoslovane«, opirajoč se pri tem na Nedeljkičev članek.

VREDNOSTNI PAPIRI

Danes se je na borzi izvršila prostovoljna javna prodaja za 5367 komadov delnic Jadransko-podunavske banke v Beogradu. Cena za komad, ki glasi na 50 Rn nominalne, je s kuponom za 1. 1930. bila 32 Din. Dividenda je letos znašala 5%.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 96 bl., 7% Bler. pos. 86 bl., Celjska 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Prastedion 905 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 126 den., Stavbna 40 den., Sešir 105 den., Ruše 280—300.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 86.25—87, voj. škoda 432—432.50 (432), kasa 432—432.50, 7. 432—432.50, 8. 432—432.50, 9. 432—432.50, 10. 432—432.50, 11. 432—432.50, 12. 432—432.50, 8% Bler. pos. 95.25—96 (95.3750), 7% Bler. pos. 85.25—85.50 (85.25—85.50), 7% pos. Drž. hip. banke 84—84.375, 6% Begluške obveznice 75 den., 4½% založnice 1. hrv. štedionice 62.50 den. Bančne delnice: Ravna gora 75 den., Hrvatska 50—55 (50), Katolička 36—37, Poljo 57.50—58 (57.50), Kreditna 96 den., Union 198—193 (192), Jugo 77—77.50 (77), Medjunarodna 63 den., Narodna 8000—8290, Obrtna 36 den., Prastedion 900—905 (905), Srbska 185—190, Zemaljska 133—136 (133), Industrijske delnice: Nar. šum. 25 den., Guttman 165 den., Slaveks 64—65, Slavonija 200 den., Našice 1300 bl., Danica 108 den., Drava 218—230, Sečerača Osjek 330—340, Nar. mlin. 20 den., Brod. vag. 100 den., Isis 33 den., Ragusa 350—400, Oceania 200 den., Trboveljska 402.50—405.

Beograd. Narodna banka 8210—8215, 7% inv. pos. 85.50—90.25, vojna škoda 443—443.50, 7. 456.50—457.25, 8. 447—447.50, Izvozna banka 655 den., Prometna banka 960 den., Srpska Zagreb 185 den. Dunaj. Podun.-savska-jadran. 92.25, Wiener Bankverein 18, Creditanstalt 47.50, Escompteges. 159, Aussiger Chemische 180.75, Alpine 24.40, Trboveljska 50, Leykam 4.20, Rima Murany 85.80.

Les

Tendencja za les je neizpremenjena. Zaključena sta bila dva vagona remeljnov in en vagon hrastovih pragov.

Žito

V splošnem je ohranil položaj na našem domačem žitnem trgu stalnost. Pšenice se trguje ob razmeroma mali ponudbi na gornjebakihih postajah po 175, na potiskih po 177.50, Koruza, ki je dobila v Vojvodini in Sremu v poslednjih dneh nekoliko moče, je za spoznanje oslabela. Trguje se za prompt. dobavo po 112.50—115 nakladalna postaja, terminsko blago je pa še vedno neizpremenjeno visoko. Krmilni ječmen bački in sremski velja 102.50—105. Pšenična moka iz nove pšenice, srednje dobro bačko blago, velja za ničlo 305—315 nakladalna postaja. Vse o žetvi pšenice so fezdalje bolj slabe in večina producentov je mnenja, da mora cena za pšenico še precej kvišku.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Tendencja za žito je neizpremenjena. Zaključkov ni bilo. Novi Sad. Pšenica ban. Tisa šlep 78/79 kg 172.50—175, sr. 78/79 kg 162.50—167.50, ječmen bač., sr. 63/64 kg 97.50—102.50, 69 kg 120—125, koruza bač., sr. 112.50—115, ladja Dunav 115—117.50, avgust 117.50—120, ban. 105—110, ladja Dunav. Bega 115—117.50, moka bač. nova 0 g. 0 gg 295—305, št. 2 265—275, št. 5 stara 225—230, št. 6 160—170, št. 7 100—110, št. 8 90—95. Promet: 134 vagonov pšenice, 1 vagon ječmena, 90 vagonov koruze, 29 vagonov moke, 16½ vagona otrobov. Tendencja trdna.

Budimpešta. Tendencja slabša. Promet živahen. Pšenica okt. 18.78—19.10, zaklj. 18.68—18.69, 1981 mare 20.31—20.66, zaklj. 20.30—20.32, rž okt. 11.72—12.10, zaklj. 11.70—11.71, 1931 mare 13—13.45, zaklj. 12.95—12.96, koruza julij 14.45—14.63, zaklj. 14.43—14.45, avg. 14.30—14.55, zaklj. 14.30—14.31, transit julij 12.20, avg. 12.14—12.40, zaklj. 12.15—12.20.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo trdke Edv. Saborsky & Co., Dunaj.) Na tedenski sejem je bila prignana poljska, madjarska, češkoslovaška, jugoslovaška in romunska živina. Vsega skupaj 2217 glav. Iz Jugoslavije je bilo 130 glav živine. Volov je bilo 1630, bikov 357 in 201 krava. Cene za vole najboljše 1.80—1.90, 1. 1.60—1.75, II. 1.45—1.55, III. 1.25—1.40, za bika 1.30—1.35, za krave 1.15—1.50, za klavno živino 0.80—1.10. Razen tega je bilo na kontumacijsni trg prignanih 53 goved. Kupčija je bila živahna, cene so se zvišale za 5 do 10 grošev, za ostale za 10 grošev, za bika pa za 10—15 grošev.

Južna Srbija v očeh G. Božovića

(>Roblje zarobljeno<, Geza Kohn, 157 str., 20 Din.; >Sa sedla i samarac, 156 str., 20 Din.; >Urezane istine<, 153 str., 20 Din.; >Čudesni kutovi, 139 str., 20 Din.)

Ko sem pred leti za stalno prišel v srbsko okolje in v prestolni Beograd, je bil Grigorije Božović poleg Bore Stankovića menda edini srbski književnik, ki mi je postal radi resnične preprostosti in neiskane originalnosti od samega začetka simpatičen. Potem sem iz tedna v teden sledil njegovim prijetnim dopisom z Juge, ki jih je objavjal v dnevniku »Politika«, prebiral dvojice njegovih knjig z naslovom »Pripovetke« (1924, 1926), od katerih je drugo izdala »Srpska Književna zadruga«, in »Uzgodne zapise« (1929), ki so dobili visoko nagrado beogradske Akademije nauka, in kasneje še »Crte i reze« (1928). Če omenim še njegovo prvo novelso zbirko »Iz Stare Srbije«, ki jo je pa izdal časovno daleč pred zgoraj omenjenimi knjigami (l. 1910.), bi bilo to vse, kar je do letošnjega leta v knjigi objavil. Pri Božoviću je zanimivo dejstvo, da je postal visoko produktiven šele v zadnjem desetletju, ko je prekoratil štirideseto leto. Letos pa so izšli kar štiri v podnaslovu omenjene njegove knjige. V naslednjem bom v kolikor mogoče kratkih obrisih dal vrednost njegova dela, posebej v zadnjih štirih njegovih knjig.

Božovićev domini je Južna Srbija (Makedonija), ki je kljub svoji klasičnosti in zgodovinski in obenem kulturni vrednosti za srbe ostala ob strani, neraziskana in tuja in so nam jo posamezniki šele zadnja leta vsaj malo približali. Med te posameznike štejem poleg Božovića predvsem Miličevića (»Od Ohrida do Sandžaka«) in Krakovca (»Kroz Južnu Srbiju«), dasi so še nekateri drugi obrisane pisali o njej (Roca, Tučan itd.). Južna Srbija je bila v srednjem veku nositeljica srbske državne misli. Na razvalinah in pod ometi njenih samostanov vstajajo danes prvi zametki fresko-slikarstva v Evropi. V Južni Srbiji je nastal še danes cenjeni Dušanov zakonik. In v njej naseljeno ljudstvo je kljub vsem mogočim tujim invazijam in strašnemu preteletnemu turškemu gospodstvu ohranilo v skoraj vseh predelih naš jezik in vero očetov, ostalo zvesto simbolu čojstva in junaštva. To so dejstva, ki zaslužijo občo pozornost in priznanje.

Grigorije Božović je oni, ki nam je prvi resljeno podal duhovno podobo južnosrbskega trpečega naroda. V celi seriji knjig nam je priklical posamezne zgodovinske momente, se z ljubeznijo zadržal na vseh mogočih problemih teh krajev, podal njihovo rasno tipičnost, dobroto in odlike ljudstva, opozarjal na momente in naloge, ki še čakajo na rešitev. Omenim naj, da je Božović po rodu južnosrbijanec (iz Kolašina) in da je zato posebej predisponiran za folklorno in karakterološko raziskavanje teh krajev in ljudstva v njih.

Od v podnaslovu omenjenih štirih knjig je umetniško najboljša prva, »Roblje zarobljeno«, Vseh devetnajst novel v njej je branja vredno. Zdi se mi, da Božović najbolj uspeva v ženskih kreacijah. Z erudicijo se spušta v najbolj zavrežene ljubezenske zgodbe in situacije strasti. Vse njegove žene od prve do zadnje so moralno svetle, so zmogovavke. Pa naj bo to Milja Presjetanka (»U zlu«) ali Kanda Deljina v noveli istega imena, Radna Šećepova (»Nahlijska prokudca«) ali pa Vukja Beloševa. Južnjakinje se, ali moralno čiste. Od tej prilike naj opozorim, da naša (tu imam v mislih posebej srbohrvaško) novelistika zadnje čase občutno šepa ravno v portretih mlade žene, ker naši časopisi in revije se iz dneva v dan polnijo s tendencijskim slikanjem vseh mogočih ekscentričnosti in

patoloških perversnosti. Tu nam Božovićeve tipične ženske figure lahko služijo v opomin in vzgled. — Ponekod preobutno izstopa narodno ozadje in politični moment (»Hasan čauš«, »Dva mučenika«). Morda najmočnejša od vseh novel je kratka, šest-stranska »Matie«, v kateri mati-južnosrbijanka joka nad »plavalasim Slovincem«, ki so ga ubili kačaki. Joka in vpije: »Kuku meni za tobom, bre sine!... Jadna tvoja majka!... Niti znam, kako je po tvom zakonu, niti umem da te oplačem i ožalim koliko si, ovako mlad i krasan, zaslužio... Putuj u miru, sine! Izgovaram ti tu reč umesto tvoje majke... Sokole, pize majčino, jagnje galjeno, kuku, kuku!«

Ostale tri letošnje Božovićeve knjige so v glavnem potopisno-folklorne, vendar vestno in nečasniki-karski napisane. Božovićev stil je preprost, svojevrsten, besedišče zelo široko, marsikdo brez slovarja (ne vem, kdaj bomo Slovenci dobili izčrpen srbohrvaško-slovenski slovar, ker dr. Vilharjev je zelo pomanjkljiv) nerazumljivo in polno dialektičnih tenčin, tako da so Božovićeve knjige za dobrega poznavca srbohrvaščine (pa tudi za jezikoslovca) prava slaščica.

V knjigi »Sa sedla i samarac« so zajete avtorjeve impresije iz krajev stare jugozahodne Raške med Kosovsko Mitrovico, Novim Pazarom, Belim Poljem in Plavom s središči v Bihorju, Kolašinu, Stavicu, Pešteru, Biševu, Budimlju i oblimski dolini. To so kraji brez komunikacij, ki jih je Božović prešel na konju. Narod v njih je delaven, skromen in zapuščen. V predelku »Prekoernih brda« je dal Božović nekaj slik iz Crne gore. Diven je drobce o temnici Jusovači blizu Podgorice.

»Urezane istine« so iz stare Pelagonije z glavnimi markacijami: Gradski, Prilep, Bitolj, Resan, Ohrid, Struga. Svojevrsen je opis Vardarja. Dočim so večji kraji in mesta kolikor toliko sprejemala tuje vplive, je vas ostala do zadnjega srbska in macedonska. Tako tragično izveneva žalna pesem macedonske neveste, ki ji ženin roma za krubom v tujino, na Češko, v Romunijo:

»Ne idi v tuda tudina,

no prodaj konja dorija (rjav)

i plati carska mirija (davek)!«

Lepo je podan Resan, postojanka nekdanje transbalkanske ceste svia Ignatija, rojstni kraj bolgarskega politika Andreja Ljapčeva in začetnika mladolutarskega pokreta, Nijazi bega. V zaglavju »Kod čokalijskega barda« je avtor dal izborni portret Andelka Krstića, upokojenega učitelja in enega najboljših južnosrbskih novelistov. Presenečajo svatovski obredi in čistost Mijakini.

»Čudesni Kutovi« so mu Debar, Gornja reka, oba Pologa, Kostivar, obronki Suhe gore, Kičevu s slavno bojevalno Kičevska Prečista in Porečje. Ko nobeden ni je ugajal odlomek o Kičevu z uvodnimi verzji:

»Kičea, babam Kičea (veliko),

Kičea, Misir — Kičea (ko Egipt),

Kičea, Stambul — čaršija: —

Kičea!...

Vsaka od omenjenih knjig bi zaslužila svojo in obsežno oceno. Pa je radi tesnega prostora ne morem dati. Zadnjim trem potopisnim knjigam bi zameril slabo zunanost. Po predmetu, ki ga knjige obdelavajo, so namreč zaslužile boljše papir in temeljitejšo vezavo. Sicer so pa izredno poceni (ce. 600 strani velike oktave 80 Din.).

Beograd, 10. julija 1930. Tone Potokar.

Stanje letine

Po podatkih kmetijskega ministrstva je bilo stanje letine v naši banovini koncem junija sledeče: Zelo dobro za ozimno pšenico, rž, proso, kopnjo, vinograde, travnike in deteljo. Med dobrim in zelo dobrim je bilo stanje ovsu, koruze, korenja, boba in pašnikov, dobro je bilo stanje jare pšenice, ječmena, jare rži, krompirja, repe, pese, zelja in čebule. Med dobrim in slabim je bilo stanje fižola, zelenjave, sliv, jabolk, hrusk in orehov. Tekom druge polovice meseca je bila suša, šele proti koncu je padel dež, ki je ugodno vplival na vse kulture. Vreme je bilo ugodno za vsa važnejša poljska dela, žetev ječmena, začetek žetve pšenice in rži, košnja detelje in sena, pletev in okopavanje ter za dela v vinogradu. Donos ječmena in sena na hektar je bil sreden, za rž bo donos prav dober, za pšenico med dobrim in prav dobrim. Večje škode je utrpela letina vsled toče v okraju Šmarje, vsled poplav v okraju Novo mesto in deloma nekateri kraji vsled boleznj na žitu in sadju povzročenih od suše. Stanje domače živine je povoljno.

Tudi v drugih banovinah je stanje letine nekako isto kot v naši banovini. Glede vardske banovine je omeniti, da je žetev opija končana. Letina opija je letos za 50% slabša kot lansko leto, povprečen donos na hektar je 9.5 q. Slive kažejo slabo v vrbaški, vardski in savski banovini, v ostalih pa dobro. Stanje žitaric je nasprotno dobro, prav dobro je le pri nekaterih vrstah. Koruza je odlična le v moravski banovini, stanje hmelja v dunavski banovini je dobro, stanje sladkorne pese prav dobro.

Promet Poštne hranilnice v juniju 1930. Hranilni promet je zelo napredoval. Pristopilo je 7293 novih vlagateljev, tako da jih je zdaj pri Poštni hranilnici 101.519 vlagateljev. Vsota vlog je narasla za 10 milijonov dinarjev, tako da znašajo hranilne vloge koncem junija 155 milijonov 484.398.63 Din. V juniju je bilo olvorjenih 78 novih čekovnih računov. Zdaj je pri Poštni hranilnici v Beogradu in pri njenih podružnicah v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Skoplju 18.470 čekovnih računov. Čekovni promet koncem junija je znašal 5.222.313.972.35 dinarjev, na vseh čekovnih računih je bila vložena vsota 812.053.854.96 Din. Skupne vloge pri Poštni hranilnici znašajo tedaj 967 milijonov dinarjev. »Bač« bo gradil tovarno v Brčkem. V Brčkem se je te dni mudil ravnatelj »Bač« tovarne T. Maksimović z namenom, da izbere zemljišče za zgradbo tovarne. Ravnatelj Maksimović je stopil v stik z občinsko upravo glede dobočlne primernega zemljišča. Z delom na zidanju tovarne se bo bač začelo spomladi.

Borza

Dne 14. julija 1930.

DENAR

Devizni promet je bil danes majhen. Največ zaključkov je bilo v devizah London, Berlin in Dunaj. Od tečajev sta Berlin in London popustila, Dunaj pa se je uvrstil.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2268 bl., Berlin 1344—1347 (1345.50), Bruselj 787.95 bl., Budimpešta 988.22 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 795.22—798.22 (796.72), London 273.01—274.71 (274.31), Newyork 56.2750 bl., Pariz 221.92 bl., Praga 167.35 bl., Trst 295.35 b.

Zagreb. Amsterdam 2268 bl., Berlin 1344—1347, Bruselj 787.95 bl., Budimpešta 986.72—989.72, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.22—798.22, London 273.91—274.71, Newyork 56.175—56.375, Pariz 220.92—222.92, Praga 166.95—167.75, Trst 294.278—294.478.

Skupni promet brez kompenzacij je znašal 6.570.000 Din.

Curih. Beograd 9.125, Amsterdam 206.50, Berlin 122.775, Bruselj 71.85, Budimpešta 90.175, Bukarest 3.06, Carigrad 2.44, Dunaj 72.68, London 25.03, Madrid 60, Newyork 514.50, Pariz 20.25, Praga 15.265, Sofija 8.74, Trst 26.95, Varšava 57.70, Kopenhagen 137.80, Oslo 137.80, Stockholm 138.25, Helsingfors 12.95.

Beograd. Berlin 1344—1347, Bruselj 786.45—789.41, Budimpešta 986.72—989.72, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.22—798.22, London 273.91—274.71, Newyork 56.1750—56.3750, Pariz 220.92—222.92, Praga 166.95—167.75, Milen 294.15—296.15.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.55875, (valuta) 12.53.

AUTO ŠKODA

zelo ekonomičen - vstrajen

Osební vozovi

tipični

Tipi	422	430	645	869
	22	30	45	60 P. S.

Tovorní vozovi

za vse svrhe

Tipi	104	304	506
	1½	3	5 T nosilnosti

Ugodni plačilni pogoji. Zahtevajte informacije in prospekte!

Delniško društvo prej Škodovi zavodi v Plznu
Zastopstvo v Zagrebu, Račkoga ulica br. 2
Ekspozitura Ljubljana, Poljanska cesta 69
Ekspozitura Novi Sad, Pašičeva ulica 31

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovore znanke! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Prodajalka

in poslovalnica, dobra moč, želi premeniti službo 1. avgusta. - Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7845

Čevljarški pomočnik

išče primerne službe. Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 7984.

Dobra kuharica

samost. gospodinja išče mesta; najraje v župnišče. Naslov v upravi pod št. 7981.

Trgovsko izobražen

išče primerne zaposlenje radi nezdode, 10 mesecev brez zaslužka. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vseuporabljiv«.

Službo dade

Pisarniško moč

ki je popolnoma izvečana v vseh poslih odvetniške pisarne, sprejme odvetnik v Ljubljani. Ponudbe na upravo lista pod št. 7863.

Učenca

iščem za trgovino mešnega blaga v letoviškem kraju Gorenjske. Poštenost in pridnost ter stroga verska vzgoja predpogoj. Ponudbe poslati na upravo »Slov.« pod št. 7891.

2 učenici

ki imata veselje do šivanja in šikanja perila, sprejme takoj fina izdelovalnica raznovrstnega perila. Pismene ponudbe na upr. »Slovenca« pod šifro: »Ljubljana 101«.

Učenca

za sedlarsko obrt sprejme takoj Ivan Blatnik, Dob pri Domžalah.

2 mizarska vajenca

sprejemem takoj. Zglasiti se pri Stane Grčar, splošno mizarstvo, Domobranska cesta 1.

Šoferja

za osebni avto, treznega, opreznega in v popravljajnu popolnoma večnega, iščemo za takojšnji nastop. Ponudbe je nasloviti na upravo lista pod šifro »Zanesljiv«.

2 kolarska vajenca

doma iz ljublj. okolice takoj sprejemem. »Autobus«, strojno izdelov. karoserij, Ljubljana VII, Zg. Šiška 50

Manufakturst

Manufakturna trgovina v Ljubljani išče poslovaljo s kavcijo. Nastop in plača po dogovoru. V poštev pridejo samo dobro kvalificirane moči. - Pismene ponudbe na Alo-ma Company.

Učenka

za porcelan in steklenino sprejme. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7971.

Učenca

z boljšo šolsko izobrazbo, poštenega in čvrstega, sprejemem v trgovino z mešanim blagom takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Prednost imajo z dežele. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7967.

Trgovsk. pomočnika

pridnega, agilnega, perfektnega manufakturnista, poleg prakse v ostalih strokah iščem. - Jurej Šterk, trgovina z mešanim blagom, Vinica.

Išče se potnik

za milarsko stroko z znanjem srbohrvatskega in nemškega jezika. Potniki s prakso imajo prednost. Ponudbo na oglasni odelek »Slovenca« pod šifro »V Ljubljani«.

Pouk

Šoferska šola

I. oblast. konc., Čamerlik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). - Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Šivilje in krojači!

Tečaj za prirobovanje damskih oblačil se prične 1. do 15., moških oblačil od 16. do 30. vsak mesec. Zahtevajte naznaila (prospekte) in cenik za krojne vzorce. Lastnik staroznane strokovne šole Teodor Kunc, Ljubljana, Jurčičev trg 2-1.

Razno

Avinal

odvadi pijančevanja, ne da bi dotični vedel za to. Stane 220 Din. Razpošilja Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega 36.

Stanovanja

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob in kabineta s pritliklinami, se odda v najem s 1. oktobrom 1930 v naših hišah na Brinju. Podrobni pogoji na razpolago pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani, Gledališka ulica 8.

Stanovanje

samsko, obstoječe iz 2 sob, predsobe in kopalnice s klozetom, se odda v najem s 1. avgustom 1930 v naši palači na Pražakovi ulici 15/III. Podrobni pogoji na razpolago pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani, Gledališka ulica 8.

Iščem stanovanje

1 sobo, kuhinjo in pritlikline za 1. avgust. Plačam za pol leta naprej, najraje v mestu ali bližini. Ponudbe pod »Mirna stranka«.

Obrt

Kmetovalce

in obrtniki!

Če rabiš dober motor, dobiš svetovnoznani Lister bencinski motor za nizko ceno pri trvdki Fr. Stupica, zaloga poljedelskih strojev, Ljubljana, Gospodarska cesta 1.

Peči in štedilnike

Vam nudi najceneje Franc. Jerko, Črnuče.

Lanene tropinzi

in druga krmila nudi najceneje Veletrgovina Žita in moka. A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Gostilničarji,

pozor!

Pristne domače

in ogrske salame

kakor tudi najfinejši, pol-emendolski in polnomastni trapistovski SIR nudi delikatesna trgovina I. Buzzolini, Ljubljana Lingarjeva ulica, za školijo - (zajutrkovalnica). Na debelo. Na drobno.

Otomane

v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah. - Divane (patent), fotelje, salonske garniture, peresnice, žimnice (modroce) in vsa popravila izdeluje točno in najceneje le

F. SAJOVIC

LJUBLJANA, Stari trg 6.

Kmetovalci!

Mlatilnice, motorje, Deering-kosilnice, pajkeline, mlinske za grozdje in sadje, slamorenice, vrtila, drolbice za gramoz, mlinske za moko, in vse druge gospodarske stroje ima vedno na zalogi Fr. Stupica, trgovina z železnino, Ljubljana, Gospodarska cesta 1.

Posestva

Posestvo

obstoječe iz vinograda, sadonosnika, njiv ter zidane hiše ob cesti blizu Maribora, se po ceni prodaja. Vprašati v upravi lista v Mariboru.

Parcele

od 430—500 m², na periferiji mesta, prodam. Pojasnila: Ljubljana, Zaloška cesta 21.

Realitetna pisarna

Maribor, Sodna ulica 30, prodaja posestva do 150 oraloval. hiše, gostilne, vile, graščine, trgovine, žage, mlinske, mesarije in industrije.

Nasvete za nove

gradbe

načrte, proračune in nadzorstva izvršuje po zmerjeni ceni gradbena in arhitektonična inženjerska pisarna Tehnični biro »Tehna« v Ljubljani - Mestni trg 25/L.

Gospodar. poslopje

s stanovanjem in sadnim vrtom, ob prometni cesti v Višnji gori, prodam. Pripravno za kolarja ali prevoznika. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7816.

Prodamo

Lep harmonij

naprodaj. Amerikanski izdelek. Ima 15 registrov, močan, prijeten glas. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7761.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Tesan les

popolnoma suh, za takojš

šnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28—20.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Kopalne banje

klozete, lijake in vso železnino dobite pri trvdki Fr. Stupica, trgovina z železnino, Ljubljana, Gospodarska cesta 1.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih

drvi; cena po dogovoru. - Anton Milavec, Unec.

Prodaj

100 metrov suhih bukovih